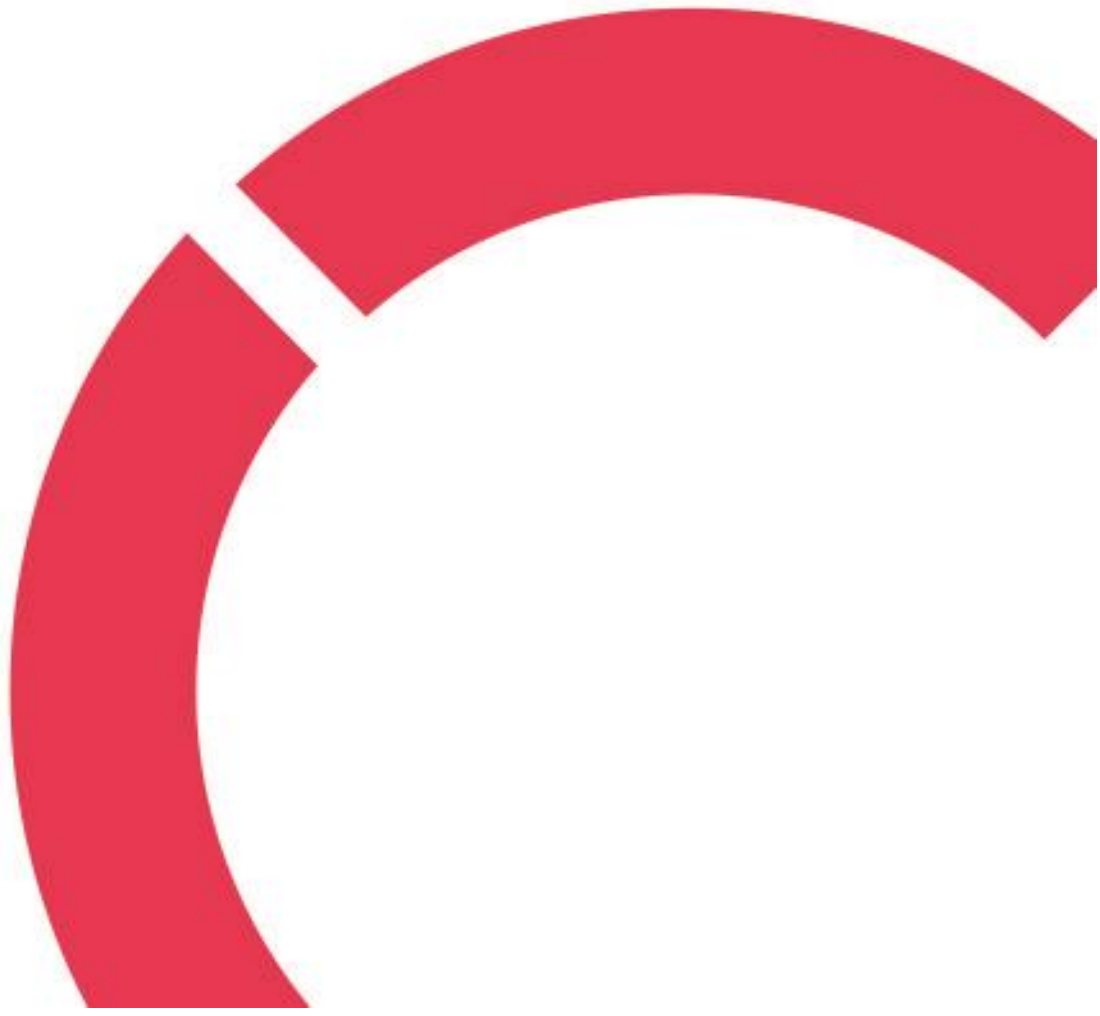

Anne-Maria Ahola

”JUNNUILLE KANS!”

Toiminnallinen junnuleiri 11-14-vuotiaille

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Yhteisöpedagogikoulutus
2022**

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Lokakuu 2022	Tekijä/tekijät Anne-Maria Ahola
Koulutus Yhteisöpedagogi	☒ AMK ☐ YAMK	
Työn nimi ”JUNNUILLE KANS”. Toiminnallinen junnuleiri 12-14-vuotiaille Hämeenkyrön seurakunnassa		
Työn ohjaaja Sari Virkkala	Sivumäärä 34+3	
Työelämäohjaaja Jorma Pitkänen Hämeenkyrön seurakunta		
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli kehittää, kuvata ja toteuttaa uusi yhteisöpedagoginen toimintamalli 11-14 -vuotiaitten nuorten tavoittamiseksi ja aktivoimiseksi Hämeenkyrön seurakunnan toimintaan. Toimintamalli luotiin Hämeenkyrön seurakunnan kristillisen varhaiskasvatuksen välineeksi kyseisen ikäryhmän saavuttamiseksi ja aktivoimiseksi mukaan seurakunnan toimintaan. Toimintamalli kehitettiin soveltaen positiivisen pedagogiikan ja osallistavan toiminnan periaatteita sekä Polku -toimintamallia.</p> <p>Opinnäytetyö oli toiminnallinen työ. Työssä kuvataan uusi junnuleiri, joka toteutettiin 5-8.6.2022 toiminnallisena leirinä 11-14-vuotiaiden ikäryhmälle. Leirille osallistui 39 henkilöä, joista 30 oli leiriläisiä, kolme ohjaajaa sekä seitsemän isosta. Tukena tämän työn kehittämiseen ja toimintaan sekä toteuttamiseen oli koko Hämeenkyrön seurakunnan kasvatuksen tiimi.</p> <p>Leirin viimeisenä päivänä osallistujilta pyydettiin kirjallinen palaute leiristä. Kyselyihin saatiin yhteensä 39 vastausta (N=39), joista leiriläisiä oli 30 (n=30), seitsemän isosta (n=7) ja kaksi ohjaajaa (n=2). Kullekin osallistujalle jaettiin palautelomake, jossa oli vain kolme vapaamuotoista kysymystä. Kysymysten määrä haluttiin pitää pienenä rohkaisten ko. ikäryhmän edustajia kommentoimaan päälimmäiset kokemuksensa leiristä. Kaikki 39 osallistujaa täyttivät palautelomakkeet, ja saatu palaute oli valtaosin positiivista. Leirillä oli saatu uusia kavereita ja entiset kaverisuhteet olivat vahvistuneet. Leirin opetuksellinen osuus koettiin mielenkiintoisena ja hyvin toimivana. Myös leirin aikana koettiin, että toiminnallisuus soveltui erittäin hyvin suunnitellun kristillisen kasvatuksen sisältöihin havainnollistaen keskeiset opetettavat sisällöt. Muutosehdotuksina esitettiin enemmän vapaa-aikaa, uimista ja saunomista. Kokemusten ja osallistujien palautteen perusteella toimintamalli nähtiin onnistuneeksi, ja kokeilun mukainen junnuleiri on tarkoitus toistaa jo saman kesän 2022 lopulla. Junnuleiristä on tarkoitus jatkossa tulla säännöllinen osa nuorten toimintaa Hämeenkyrön seurakunnassa.</p>		

Asiasanat Kristillinen kasvatus, Polku – toimintamalli, positiivinen pedagogiikka, seurakunta, Suomen evankelisluterilainen kirkko, toiminnallisuus, varhaisnuorisotyö, vuorovaikutus

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date October 2022	Author Anne-Maria Ahola
Degree programme Community Educator		
Name of thesis For Juniors, Too! A Christian Education Camp model for 12-14-year-old youths		
Centria supervisor Sari Virkkala	Pages 34+3	
Instructor representing commissioning institution or company Jorma Pitkänen, Hämeenkyrö Lutheran parish		
<p>The purpose in this thesis was to develop, describe and carry out a new community education model to reach 11–14-year-old youth and activate them to join youth activities in Hämeenkyrö Lutheran parish. The new model was generated as means for Christian Education to reach the age group in question. The content in the model followed the key principles in positive pedagogy, inclusive activities and Polku (The Path) -model.</p> <p>This thesis was practice-based nature describes and assesses the new teenager camp carried out on 5-8 June 2022 by Hämeenkyrö Lutheran Parish. The total of participants was 39, of which number 30 were teenagers, two leaders and seven junior group leaders. The congregational youth education team was closely involved in planning and carrying out the camp.</p> <p>The last day in the camp each participant received a feedback form with three open-ended questions. All 39 (N=39) participants responded (N=39), 30 participants (n=30), seven junior group leaders (n=7) and two adults (n=2). The number of questions in the feedback form was kept limited considering the capacity of the 12-14-year-of-age target group's capacity to give feedback. The feedback was mainly positive. The Participants had made new friends and those already existing were deepened over the camp days. The educational content was seen interesting and working well. Moreover, the camp days the general observations confirmed the feedback. The activities worked well making the educational content concrete and understandable for the participants. The Participants suggested only more free time, and more time in the programme to swim and bathe.</p> <p>As a conclusion, the generated model appeared successful. Encouraged by this experiment, the youth education team decided to organise another similar youth camp later in the same summer 2022. The camp for 11-14-years-of-age will become a regular part of youth activities in Hämeenkyrö Lutheran Parish.</p>		

Key words

Christian education, church youth work, congregation, functionality, interact church youth work ion, Polku (The Path) – model, positive pedagogy, The Lutheran Church in Finland

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 SEURAKUNNAN VARHAISNUORISOTYÖ.....	3
2.1 Polku-toimintamalli	4
2.1.1 Rohkeus.....	5
2.1.2 Vapaus.....	6
2.2 Varhaisnuorisotyö Hämeenkyrön seurakunnassa	8
3 SOSIAALINEN KEHITYS NUORUUDESSA	10
3.1 Nuoruuden kehitysvaiheet.....	11
3.2 Vuorovaikutustaitojen kehitys.....	13
3.3 Yhteisöpedagogiikkaa nuorisotyössä.....	14
4 POSITIIVINEN PEDAGOGIIKKA	16
4.1 Tunnekasvatus.....	17
4.2 Luovan toiminnan työtavat	18
5 LEIRIN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS.....	21
5.1 Suunnittelu prosessi	21
5.2 Leirin toteutus	23
5.2.1 Positiivinen pedagogiikka leirillä.....	25
5.2.2 Luovan toiminnan työtavat leirillä	25
5.2.3 Nuoren kehitystason huomioiminen leirillä.....	28
6 PALAUTE JA ITSEARVIOINTI LEIRISTÄ	30
6.1 Nuoren seurakuntayhteyden vahvistuminen leirillä.....	30
6.2 Nuoren seurakuntayhteyden vahvistuminen jatkossa	31
7 POHDINTA	33
LÄHTEET	35
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Tein toiminnallisen opinnäytetyön Hämeenkyrön seurakunnassa järjestäen 11–14 -vuotiaille junnuleirin kesäkuussa 2022. Tämän leirin oli tarkoitus tavoittaa kyseisen ikäluokan nuoria, joka on seurakunnassamme ollut vaikeammin saavutettavissa. He eivät käy meidän toiminnassamme. Tämän leirin kautta saisimme yhteyden nuoriin ja mukaan Hämeenkyrön seurakunnan toimintaan. Olimme kasvatuksen tiiminä, joka koostui kasvatuksen papista, 3 nuorisotyönohjaajasta, kanttorista sekä lastenohjaajista, pohtineet miten tätä ikäryhmää kutsumme mukaan toimintaan. Mietimme, miten heille järjestettäisiin toimintaa, joka heitä kiinnostaa. Pidimme kokouksia, joissa pohdimme tätä asiaa yhdessä. Aiemmin oli koitettu järjestää leiriä, mutta se ei ottanut tuulta purjeisiin ja eikä toteutunut. Kasvatuksen tiimissä oli tapahtunut sen jälkeen henkilömuutoksia. Myös itse olin aloittanut uutena tavoittavana nuorisotyönohjaajana, joten näimme paikkani hyödyntävän lähinnä junnutoimintaa. Nykyiset yhteisöpedagogin opinnot tarjosivat niin ikään hyvät mahdollisuudet kehittää ja toteuttaa varhaisnuorten toimintaa seurakunnassa. Kasvatuksen tiimissä itselläni oli palo tähän työhön, ja sainkin vastuulleni kyseisen tehtävän. Tiimi tarjoutui antamaan hankkeelle kaiken tukensa ja asiantuntemuksensa.

Tarkoitus ei ollut vain järjestää yhtä leiriä, vaan leiri olisi ponnahduslautana Hämeenkyrön seurakunnan junnutoiminnalle, jonka tärkeänä sisältönä on kutsua nuoria mukaan toimintaan, osallistumaan ja toteuttamaan. Merkittävänä asiana on saada nuoret Sanan ääreen ja löytämään kristinuskosta sisältöä ja turvaa elämäänsä.

Leiri toteutettiin Hämeenkyrön seurakunnan leirikeskuksessa kesäkuun 5-8.6.2022. Leirille osallistui 39 henkilöä. Leirin suunnittelu oli jo aloitettu hyvissä ajoin talvella. Palautekyselyt tehtiin leirin loppuksi ja kaikki 39 osallistujaa vastasivat palautteeseen.

Tämä leiri tavoitti hyvin nuoria, joita ei ennen ole saatu tavoitettua. Mainostaminen ja vierailut kouluissa osoittautuivat toimiviksi. Toiminnallisuuden avulla saatiin tavoitettua nuoria ja he innostuivat seurakunnan toimintaan osallistumisesta. Positiivinen kasvatus oli isossa roolissa leirillä rohkaisten ja osallistaen nuoria mukaan aktiviteetteihin. Kristillisen kasvatuksen tavoite toteutui toiminnallisuuden kautta, ja nuoret innostuivat ja kiinnostuivat asioista, joita leirillä käsiteltiin.

Tämä opinnäytetyö koostuu teoria osiosta ja empiirisestä osiosta. Teoriaosiossa käsittelem Hämeenkyrön seurakunnan nuorisotyötä ja kristillistä kasvatusta yhteisöpedagogian näkökulmasta. Empiirisessä osiossa kuvaan junnuleirin suunnittelu-, toteutus- ja arviointiprosessit.

2 SEURAKUNNAN VARHAISNUORISOTYÖ

Kun puhumme varhaisnuorista, tarkoitamme heillä 7–14-vuotiaita nuoria. Kirkon varhaisnuorisotyö on nuorten ja heidän perheiden parissa tapahtuvaa kristillistä työskentelyä. Varhaisnuorisotyössä pyritään kehittämään nuorta niin, että hänestä kasvaa vastuuntuntoinen aikuinen ja että hän pystyy pohtimaan elämän ja uskon kysymyksiä myönteisessä ilmapiirissä. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022.)

Varhaiskasvatus on lapsen eri elämänvaiheissa tapahtuvaa vuorovaikutuksellista kasvatusta. Tämän tavoitteena on edistää lapsen kasvua, oppimista ja kehitystä. Ensisijainen kasvatuksellinen vastuu on lapsen vanhemmilla, jotka valitsevat omalle perheelle sopivan kasvatusmallin. Kirkon kasvatus tukee kotikasvatusta. Tärkeää onkin kaikessa varhaiskasvatuksessa muistaa lasten, vanhempien sekä muiden kasvattajien vuorovaikutus ja yhteistyö. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022.)

Kirkon varhaiskasvatus tukee lapsen kristillistä kasvatusta yhdessä vanhempien kanssa ihmiskäsityksen mukaisesti. Jotta tämä onnistuu, on tärkeää tehdä yhteistyötä perheen kanssa kasteessa saadun opetuksen ja kasvatustehtävän mukaisesti. Kirkossa ei ole omaa varhaiskasvatuspedagogiikkaa, vaan noudatamme yleistä pedagogiikan toimintamallia. Varhaiskasvatusta toteutetaan yhteistyössä lasta ja perhettä palvelevan verkoston kanssa, jossa ovat osallisina sosiaali-, terveys- ja opetustoimi sekä erilaiset lapsi- ja perhetyötä tekevät järjestöt ja yhteisöt varhaiskasvatuspalveluineen. (Varhaiskasvatustyö 2022 a.)

Kirkossa painotetaan lapsen kokonaisvaltaista kasvatusta, johon oleellisesti liittyy osallisuus. Osallisuus kirkossa tarkoittaa, että lapsen/nuoren on turvallista ja aktiivista olla mukana seurakunnan toiminnassa. Seurakunnassa pyritään siihen, että lapsi voi osallistua aktiivisesti toimintaan sekä sen suunnitteluun. (Kirkon kasvatus ja nuorisotyö. Kirkkohallitus 2008, 32-33.)

Seurakuntien kasvatustyö on monin tavoin laadukasta. Erityistä ja merkittävää toimintaa on ollut jo vuosikymmenien ajan päiväkerhot ja rippikoulut. Kirkko on halunnut laittaa resursseja tähän toimintaan, mutta on myös paljon kysymyksiä, miten resursseja tulisi käyttää ja miksi. Aina kun luodaan uutta, olisi syytä kyetä luopumaan sellaisesta vanhasta toiminnasta, joka ei ole toimivaa. Tämä on tärkeä kysymys jo siksi, koska aineelliset resurssit vuosien saatossa myös seurakunnassa niukkenevat tai

ainakaan ne eivät lisäänty. Täten onkin tärkeää priorisoida resursseja oikein ja oikeaan tarpeeseen. (Hakkarainen & Vappula 2015, 9-14.)

Varhaisnuoruuden kokemukset vaikuttavat siihen, miten lapsen usko muuttuu omakohtaiseksi ja persoonalliseksi. Keskilapsuudessa valitaan suunta, jota murrosiässä kuljetaan. Tämän vuoksi ei ole yhdenmukaista, millaista on kirkkomme varhaisnuorisotyö. Kristillinen usko antaa ihmiselle turvan monenlaisissa olosuhteissa. (Hakkarainen & Varpula 2015, 9-14.)

Kasvattajan on tärkeää tunnistaa lapsen hengellinen herkkyys ja hyödyntää sitä oikealla tavalla. On myös tunnistettava lapsen kehitykselliset valmiudet käsitellä hengellisiä asioita, esim. milloin lapsi on erityisen avoin tai herkistynyt hengellisesti. Erilaiset ryhmässä hiljentymiset voivat auttaa lasta viritäytymään näihin asioihin. Kokemuksellisuus ja aistien käyttäminen ovat oivallinen tapa oppia hengellisiä asioita. (Kirkon kasvatus ja nuorisotyö. Kirkkohallitus 2008, 12.)

2.1 Polku-toimintamalli

Tässä luvussa kuvaan Suomen luterilaisessa kirkossa käytössä olevan Polku -toimintamallin pääperiaatteet, joita ovat lahja, ilo, seikkailu, ihme, luottamus, yhteys, merkitys sekä rohkeus sekä vapaus, joista kaksi viimeistä ovat poimittu tähän erityisen kiinnostavina periaatteina. Polku rakentuu kahdeksasta kolmen vuoden mittaisesta ikäkaudesta. Jokaisella ikäkaudella on teemansa. Taustalla näissä ovat kehityspsykologia ja elämänkaaren eri vaiheet ja niihin liittyvät kasvatuksen ja uskon sisällöt. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Polku on seurakunnan yhteinen työväline siihen, miten toimintaa jäsennetään ja kehitetään. Sen avulla tarkastellaan jo olemassa olevia toimintamalleja ja sitä, miten seurakunta kulkee lapsen ja nuoren rinnalla hänen elämässään aina äidin odotuksesta aikuisuuteen asti. Polku-mallia voi käyttää joustavasti ja seurakunta voi muokata sitä oman toimintaympäristönsä tarpeiden mukaan. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Jokainen kulkee omalla elämän polullaan. Seurakunnan Polku antaa kokonaiskuvan siitä, mitä erilaista toimintaa ja tukea seurakunta tarjoaa eri ikäkausiiin, kun lapsi kasvaa kastettuna kirkon jäsenenä tai

kun kastamaton on mukana toiminnassa. Samalla perheelle on mahdollisuus liittyä mukaan ja osallistua seurakunnan yhteisen Polun rakentamiseen eri tavoin. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Tässä työssä käsittelen näitä valittua kahta teemaa (rohkeus ja vapaus), jotka liittyvät tähän leiritointakokeiluun, kohteena olevan ikäryhmän merkittävänä kehitysvaiheena.

2.1.1 Rohkeus

Tässä luvussa kuvaan rohkeus teemaa, joka on toimintamallin kannalta keskeinen. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Rohkeus tarkoittaa, että uskaltaa olla minä, olla reilu kaveri ja olla kristitty. 9–11-vuotiaat elävät lapsuuden puoliväliä. He kulkevat vielä perheen mukana, mutta heidän oma ajattelunsa kehittyy ja taidot myös. Kun siirrytään toiselle kymmenelle, myös oma ajattelu uskonkysymyksistä kehittyy. Rooli seurakunnassa saattaa kasvaa ja vastuutehtävätkin lisääntyä. Tässä ikäkaudessa nuori kysyy, mitä on olla ja elää ihmisenä, kaverina ja kristittynä. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Kun lapsi kasvaa, hänen elämänpiirinsä laajenee ja se tuo myös tarpeen muodostaa asioihin omia merkityssuhteita. Lapsi luo käsitystä syntymästä, kuolemasta, ystävydestä ja yleensä elämästä. Kaverit ovat tärkeitä ja hyvät pelisäännöt tärkeitä. Uskosta voikin nuori löytää elämän aineksia ja rohkeutta olla juuri minä, kristitty ja reilu kaveri. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Lapsi ja nuori saa seurakunnasta tukea ja kannustusta, kun hän kasvaa isommaksi ja siirtyy kohti toista vuosikymmentä. Hän saa rohkeutta tiedosta, että kelpaa tällaisena Jumalalle ja läheisilleen. Lapselle tarjotaan mahdollisuus pohtia kasteen ja uskon merkitystä juuri hänen ikätasolleen sopivalla tavalla. Hän saa hakea rauhassa omia isomman lapsen kokemuksia, sanoituksia ja merkityssuhteita elämän tärkeisiin kysymyksiin. Merkitysten pohtiminen rohkaisee nuorta elämään kristittynä omalla tavallaan. Lapselle annetaan halutessaan ottaa vastuuta itselle sopivissa tehtävissä. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Kun nuori tulee toiselle vuosikymmenelle, kristittyinä eläminen vaikuttaa myös tekoihin. Nuori pohtii omaa uskoaan elämän peruskysymysten kautta. Nuori tutustuu syvemmin kasteen ja ehtoollisen merkitykseen sekä osallistuu ehtoolliselle. Hän osallistuu jo joihinkin toimintoihin ilman huoltajia. Hän saattaa olla mukana toteuttamassa esimerkiksi messua tai jumalanpalvelusta yhdessä kavereiden kanssa. Nuoren kanssa pohditaan Raamattua ja keskitytään Jeesuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen sekä Raamatun ihmisiin ja tapahtumiin, ja näiden tapahtumien kautta nuori huomaa, miten Jumala on toiminut jo historian aikana. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Nuori saa hiljentyä ja rukoilla, ja hän voi tuoda rukoukseen omia hänelle ominaisia tapojaan ja muuta-kin sisältöä omasta elämästään. Tässä vaiheessa nuori jo rukoilee muiden itselleen läheisten asioiden puolesta. Nuori osallistuu lauluun omatoimisesti ja musiikin merkitys kasvaa hänen elämässään isompaan merkitykseen. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

2.1.2 Vapaus

Tässä luvussa kuvaan vapaus teemaa, joka kuului toisena keskeisenä periaatteena kokeiltavaan junnuleiri-toimintamalliin. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Lapsuudesta nuoruuteen siirrytään 12–14-vuotiaana. Vapaus -ikäkauden varhaisnuoret ovat monelta osin jo isoja nuoria. Heillä on oma suhde kasteeseen ja kristittyinä elämiseen. He jo päättävät itsenäisesti osallistumisestaan seurakunnan toimintaan, mutta silti kaipaavat elämälleen suuntaviivoja ja valintoihinsa tukea aikuiselta. Ystävät ovat varhaisnuorelle erittäin tärkeitä, sillä nuori peilaa omaa miinuttaan heidän kauttaan. Vanhempien, kummien ja muiden turvallisten aikuisten tukea tarvitaan, kun itsenäisyys lisääntyy ja identiteetti alkaa muovautua kohti aikuisuutta. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Tässä ikävaiheessa tapahtuu niin fyysisiä kuin henkisiäkin muutoksia ja ne ovat usein melko isoja. Nuori siirtyy yläkouluun ja varhaisnuoren vapaus päättää omista asioista kasvaa ja vastuuta tulee myös lisää. Vapaus-teema vaalii nuoren kasvurauhaa ja luo tilaa tuleviin muutoksiin vuosien saatossa. Suhde itseen rakentuu vahvemmaksi. Varhaisnuoren on tärkeää saada kokea olevansa Jumalan silmäterä, kau-

nis ja arvokas. Hänellä on tarve olla aktiivinen toimija, tehdä itse ja kantaa vastuuta. Hänelle tulee antaa lupa olla aktiivinen ja arvostettu seurakunnan jäsenenä. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Nuorella tulee olla unelmia tavoiteltavaksi ja hän saa kasvaa rauhassa, ollen välillä iso ja pieni, valmis ja keskeneräinen. Häntä tulisi kannustaa näkemään itsensä arvokkaana ja osaavana Jumalan luomana ja Jumalalle tärkeänä ihmisenä. Seurakunnassa tulisi arvostaa nuorta ja hänen näkemyksiään. Hänen tulisi saada sopivasti vastuuta ja hänelle annetaan lupa myös epäonnistua. Nuori saa olla epävarma ja etsivä. Häntä tuetaan löytämään oma tapa olla kristitty sekä elää kristittynä suhteessa lähimmäiseen ja luomakuntaan. Nuoren tulee saada ammentaa kristinuskosta suuntaviivoja elämälleen. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Varhaisnuoren on tärkeää voida luottaa Jumalan armoon ja rakkauteen ja siihen, että kasteessa lahjoitettu Pyhä Henki toimii hänessä vaikuttaen tekoihin ja valintoihin. Vapaus kaudella, kasteen, ehtoollisen ja jumalanpalveluksen suhde muuttuu nuorelle merkityksellisemmäksi ja hän pohtii niiden merkitystä itselleen. Varhaisnuori voi olla messun tekemisen osallistuja yhdessä kaverien kanssa. Raamattu ja uskontunnustus tulevat usein tärkeämmäksi. Raamattu alkaa avautua sekä myyttisenä että historiallisena kirjana. Nuori ymmärtää jo Jeesuksen vertauksien eri tasoja. Nuori tutkii Jumalan eri persoonien merkitystä. Tärkeiksi teemoiksi nousevat ihmisen arvo, synty ja sovitus sekä Pyhä Henki seurakunnan ylläpitäjänä, lohduttajana, voimana ja uskon luoja. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Nuorelle myös rukouksen ja musiikin merkitys kasvaa tässä iässä. Varhaisnuorelle rukous on henkilökohtainen asia ja sydämen puhetta Jumalalle. Hän rukoilee yksin ja yhdessä toisten kanssa. Esirukouskenttä laajenee sieltä lapsuudesta ja nuorelle on tärkeää rukoilla myös niiden puolesta, joita ei itse tunne sekä monien merkittävien asioiden puolesta, kuten esimerkiksi, ilmasto ja maailman oikeudenmukaisuus. Hän tutustuu myös nuorten virsiin ja lauluihin ja voi löytää niistä ammennettavaa omaan elämäänsä. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Oma seurakunta muistaa nuorta sekä hänen vanhempiaan siten, että seurakunta tukee varhaisnuoren kasvamista yläkoululaiseksi. He tukevat nuorta, kun hänen vastuun lisääntyy ja vapaus kasvaa. Tässä 12–14-vuoden iässä saattaa nuori vetäytyä omaan rauhaansa tai hakea uutta aktiivista toimijan roolia suhteessa vanhempiinsa ja kodin kristillisiin tapoihin. Tässä vaiheessa varhaisnuorelle itselleen ja vanhemmille suunnatut viestit eriytyvät, kuten usein toimintaan osallistuminenkin. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Varhaisnuori elää ja toimii verkossa paljon ja löytää oman seurakuntansa myös sieltä. Vapaus-ikäkausi on siis siirtymävaihe yläkouluun ja nuoruuteen. Polku toimintamallissa on otettu huomioon vanhemmat ja muut aikuiset myös. Varhaisnuoren vanhemmat voivat olla hämillään lapsensa kasvun ja elämän tuomista muutoksista. Lapsi on saattanut hujauttaa isoksi ihan hetkessä ja hakee ehkä rajustikin omia rajojaan. Toisissa perheissä hämmästellään hiljaiseksi muuttunutta tai muuten sulkeutunutta varhaisnuorta. Joissakin perheissä koetaan, että juuri mikään ei ole muuttunut. Varhaisnuori saattaa kantaa vastuuta itsestään ja kodin töistä entistä enemmän. Jotkut vanhemmat huomaavat, että varhaisnuori ei enää tarvitse heitä niin paljon. Seurakunta tukee alkavan murrosiän vaiheen vanhemmuuden haasteita esimerkiksi vanhempien toiminnan, vertaistuen tai vanhempainparkin kautta. Perheretket tarjoavat luontevan mahdollisuuden koko perheen yhteiseen tekemiseen. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

Kirkkovuosi rytmittää Polkua ja sillä on iso merkitys. Kristittynä eläminen saa merkityksensä myös vuoden kiertokulun ja juhlien kautta. 12–14-vuotiaalla on omia näkemyksiä juhlien viettotavoista, ruoista ja koristeista. Nuori saattaa hoitaa oman sovitun osansa perheen juhlaperinteistä ja muokata sitä jatkossa omalla tavallaan. Polkua toteutetaan yhdessä eri toimijoiden kanssa. Esimerkiksi 7-luokkalaisten ryhmäytykset ovat merkittävä yhteistyössä toteuttava tuki nuorille. Yhteistyö kunnan nuorisotyön ja järjestöjen sekä muiden uskonnollisten yhteisöjen kanssa jatkuu harrastuksissa ja koulunuorisotyössä. Sitä täydentävät valtakunnalliset tukipalvelut ja vertaistuki esimerkiksi Väestöliiton Poikien puhelin, Kirkon ulkomaanavun Changemaker tai NNKY:n Kamalat äidit. (Suomen evankelisluterilainen kirkko 2022 b.)

2.2 Varhaisnuorisotyö Hämeenkyrön seurakunnassa

Hämeenkyrön seurakunnassa nuorisotyö on tarkoitettu kaikille nuorille. Seitsemännestä ikäluokasta lähtien teemme varsinaista nuorisotyötä, ja varhaisnuorisotyö on lähinnä ala-aste ikäisille. Tässä kumminkin, on joustoa. Seurakuntaan ovat kaikki tervetulleita ja jokaista arvostetaan omana itsenään. Saa kysellä ja kyseenalaistaa uskoa. Jokaiselle on oma paikka seurakunnassamme. Meillä on järjestetty nuorteniltoja, leirejä sekä kerhoja (varhaisnuorille). (Hämeenkyrön seurakunta 2022.)

Toimintasuunnitelmassa olimme tiiminä myös asettaneet tavoitteeksi tarjota lapselle turvallinen aikuiskontakti kodin ulkopuolella, ja tähän liittyi oleellisesti tavoittavan työn alkaminen, johon minut oli valittu. Tärkeäksi tavoitteeksemme nostimme evankeliumin kertomisen lapsille ja varhaisnuorille sekä

nuorille. Tarkoituksena on myös varhaisnuorisotyön ja nuorisotyön kuilun kaventuminen, erityisesti 13-vuotiaita tavoittaen. (Hämeenkyrön seurakunta 2022. Toimintasuunnitelma b.)

Junnutoiminta, jossa itse olen mukana alkaa viidenneltä luokalta eteenpäin. Kasvatuksen tiimi, jossa ovat mukana kasvatuksen pappi, nuorisotyönohjaajat (3), lastenohjaajat, kanttori sekä perhetyöntekijä, olemme lähteneet uudistamaan kasvatuksen tavoitteita ja pyrkineet vastaamaan tämän hetken haasteisiin seurakunnassamme. Meidän suuri huolemme oli miten tavoittaa 5–7-luokkalaisia nuoria. Junnutoiminta oli yksi vastaus tähän ja siitä syntyi myös tämä leiri ajatus. (Hämeenkyrön seurakunta 2021. Nuorisotyön tiimin pöytäkirja a.)

Minä siis siirryin lapsi- ja perhetyöstä junnutoimintaan keväällä 2021 ja linjasimme vastuualueita tiimin kesken. Tarvetta oli enemmän saada 11-14-vuotiaita mukaan toimintaan sekä tavoittaa tekemisen ja toiminnan kautta heitä myös Sanan äärelle ja näin kaventaa varhaisnuorisotyön ja nuorisotyön kuilua. Lisäksi tarkoituksena on mahdollistaa pienryhmäperusteisen seurakunnan kehittäminen ja työn suuntaaminen yhä nuorempiin. Näin pyrimme ennaltaehkäisemään nuorten syrjäytymistä. Tavoittava nuorisotyö toimii kunnan rinnalla antaen nuorille väylän löytää paikkansa seurakunnassa. Varhaisnuorisotyössä on paljon lastenleirejä sekä kerhomallista toimintaa ja eikä tämä vastaa niin hyvin 12–14-vuotiaan nuoren tarpeisiin. Tämän vuoksi on tärkeää saada tavoitettua tätä ikäryhmää ja järjestää heidän ikäryhmällensä toimintaa, joka vastaa heidän kiinnostuksiinsa ja toiveisiinsa. Tämän leirin on tarkoitus olla ponnahduslautana tavoittavaan työhön. Mikäli kiinnostusta on, leiriä tarjotaan kolme kertaa vuodessa, että kaikki halukkaat pääsisivät ainakin kerran junnuleirille vuoden aikana. (Hämeenkyrön seurakunta 2022. Toimintasuunnitelma b.)

3 SOSIAALINEN KEHITYS NUORUudessa

Nuoruudessa lapsi kehittyy nopeasti ja laaja-alaisesti. Mikään muu ikä ei ole niin iso murros kuin nuoruus. Oma keho alkaa muuttua lapsen vartalosta kohti aikuisuutta, seksuaalisuus voimistuu ja tunne-elämässä alkaa myrskytä. Ajattelutaidot alkavat kehittyä ja ne avaavat nuorelle uuden maailman. Ihmissuhteet muuttuvat ja erityisesti omiin vanhempiin suhteet muuttuvat merkittävästi. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2022.)

Tämä kaikki aiheuttaa hämmennystä sekä nuorella että hänen vanhemmissaan. Nuoren mielessä pyörivät kysymykset: Mitä ihmettä minulle tapahtuu? Onko tämä normaalia? Myös vanhempi saattaa pohdiskella samoja asioita ja sitä, miten hän voisi tukea nuorta murrosikänsä muutoksissa. Monesti tämä vaihe on suurta tunteiden vuoristorataa. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2022.)

Varhaisnuoruudessa aivot kypsyvät ja nuoren ajattelutaidot kehittyvät merkittävästi. 12-vuotiaana nuoren ajattelu on vielä usein melko konkreettista. Parhaiten nuori ymmärtää, kun asiat ovat konkreettisia tai käsin kosketeltavaa tai muiden aistien avulla ymmärrettävää. Parhaiten he oppivat tekemällä ja usein nuori tekee niin kuin ohjeistetaan. He pystyvät jo ymmärtämään abstrakteja käsitteitä ja tämä kyky heille kehittyikin jo varhaisnuoruudessa. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2022.)

Kun ajattelu kehittyy se saattaa näkyä erilaisten arvojen ja ideologioiden pohtimisena. Nuorta kiinnostavat suuret kysymykset ja syvälliset keskustelut. Mitä tapahtuu kuoleman jälkeen? Mikä on elämän tarkoitus? Kun omat arvot ja näkemykset alkavat selkiytyä nuorelle, on se rikasta pääomaa tulevaisuuteen. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2022.)

Se, miten ajattelun kehitys nuoruudessa tapahtuu, vaikuttaa siihen, miten nuori jäsentää moraalisia kysymyksiä. He yleensä pystyvät katsomaan asioita toisten näkökulmasta. He ymmärtävät syy ja seuraussuhteita melko hyvin. Nuori haluaa olla hyvä ihminen ja tehdä hyvää toisille. Luottamuksen ja lojaalisuuden ylläpito on heille tärkeää, erityisesti kaverisuhteissa. Tuttu kultainen sääntö: tee toisille niin kuin toivoisit itselle tehtävän, olisi nuorelle hyvä sääntö muistettavaksi. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2022.)

Nuori pystyy yhä paremmin hahmottamaan omaa tulevaisuuttaan. Nuoren käsitys ajasta laajenee ja menneiden, nykyisten ja tulevien tapahtumien jäsentäminen paranee. Kriittisyys ja aiemmin opitun kyseenalaistaminen kuuluvat myös tähän kehitysvaiheeseen ja näin nuori vähitellen harjoittelee itsenäistä ajattelua. Ajattelu on silti tässä vaiheessa usein mustavalkoista: asiat ja ihmiset nähdään joko hyvinä tai pahoina. Nuoren mielipide saattaa olla joustamaton ja ehdoton. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2022.)

Kun nuori pohtii omaa olemistaan ja sitä mihin hän kuuluu, taustalla on usein vaikuttamassa se, millainen temperamentti hänellä on tai miten hän ajattelee itsestään yleensä. Kun identiteetti alkaa muodostua, on se usein haasteellista, sillä nuori joutuu rakentamaan sitä itse. (Hiipakka 2011, 8–9.)

Nuorelle samalla tavalla ajattelevien ryhmät ja keskinäiset keskustelut ovat merkittäviä. Nuori etsii sellaisia ihmisiä ja kohteita, joiden arvoihin hän voi sitoutua. Hän ei ota enää valmista pakettia vanhemmilta heidän arvoistaan ja tavoistaan, vaan löytää omaa tietänsä ja maailmankatsomustaan. Kun nuori ymmärtää asioita paremmin se tuo usein myös ahdistusta. Hän voi joutua käsittelemään vaikeita asioita uudelta pohjalta. Hän voi tuntea olonsa surulliseksi ja tuntea ”maailman tuskaa”. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2022.)

Lapsuuden ihmissuhteilla on iso merkitys nuoren sosiaaliseen kanssa käymiseen myös jatkossa. Miten nuori yleensäkin suhtautuu muihin ihmisiin ja millaisia kokemuksia hänellä on sosiaalisista suhteista ovat muokanneet häntä jo vuosia tuleviin ihmissuhteisiin. (Hiipakka 2011, 8-9.)

3.1 Nuoruuden kehitysvaiheet

Nuoruuden kehityskulkua vievät eteenpäin monet muutokset, joista osa liittyy fyysiseen, osa ajattelun kehittymiseen ja osa sosiaalisiin tekijöihin. Nuori kumminkin ohjaa myös itse omaa kehitystään. Kaveripiiri, myöhemmin muut ihmissuhteet, harrastukset, kouluvalinnat ja niin edelleen antavat suuntaa myös elämälle. Nuoruus on myös haavoittuvaa aikaa. Tällöin myös monet ongelmat voivat olla yleisimmillään, mikä tosin koskee vain osaa nuorista. (Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Pulkkinen, Ruopala 2015, 142-143.)

Nuoren kehitystä määrää ainakin neljä kokonaisuutta: fysiologiset muutokset ja kypsyminen, ajattelutaitojen kehitys, sosiaalisen kentän laajentuminen ja sosiaalkulttuurisen ympäristön muutokset.

Puberteetti on yksi isompia ja näkyvämpiä biologisia ja sosiaalisia muutoksia nuoren elämässä. Tyyppillisin merkki puberteetin saavuttamisesta on kasvupyrähdys. Tyttöillä tämä yleensä tapahtuu enemmän kuin pojilla. Fyysisen kehityksen ja kehon rakenteen tunnusmerkkejä ovat tytöillä rintojen kasvu ja pojilla äänenmurros. Nuoruusvuosina myös tapahtuu paljon fysiologisia ja hormonaalisia muutoksia. Fysiologiset ja kehon rakenteen muutokset vaikuttavat myös nuoren käsitykseen omasta itsestään. Minäkuva muuttuu. (Nurmi ym. 2015, 144-146.)

Nuoren ajattelutaidot myös kehittyvät toisen vuosikymmenen alussa. Keskeisin muutos on tässä abstraktimman ja yleisellä tasolla tapahtuvan sekä tulevaisuuteen suuntautuvan ajattelun kehitys. Tämä selittääkin monia laajempia alueita, kuten minäkuva, maailmankuvaa ja moraalialia sekä tulevaisuuden suunnittelua koskevia muutoksia. Oman tulevaisuuden suunnittelu ja kiinnostus lisääntyy. Päätöksentekotaidot kehittyvät. Ajattelun kehittyminen luo myös pohjaa moraalille. (Nurmi ym. 2015, 146-147.)

Ihmisen sosiaalinen ympäristö muuttuu nuorena nopeasti. Nuoren elämässä tämä näkyy vanhempien, kaverien, ystävien ja heidän asettamien odotusten ja rajoitusten muuttumisena. Sosiaalista ympäristöä on kuvattu myös esim. roolisiirtymillä. Tämä tarkoitetaan sitä, miten eri ikäisillä on erilaisia rooleja, koululainen, tyttöystävä, opettaja, vaimo jne. Kun siirrytään roolista toiseen tietyn ikäisenä se muuttaa kehitysympäristöäkin huomattavasti. (Nurmi ym. 2015, 149.)

Nuori viettää aikaansa paljon sosiaalisessa ympäristössä, perheessä ja kaveripiirissä. Nuoren suhde vanhempiin muuttuu ainakin kahdella tavalla, nuori saa enemmän itsenäisyyttä ja hän viettää paljon aikaa kaverien kanssa. (Nurmi ym. 2015, 147-148.)

Puberteetti, ajattelumuotojen kehitys, sosiaalisten suhteiden muutokset ja muuttuvat kehitystehtävät luovat pohjaa psyykkissosiaaliselle kehitykselle nuorella. Kun ollaan nuoria, jokainen kohtaa monia haasteita ja mahdollisuuksia ja nämä myös muuttuvat, kun ikää tulee lisää. Nämä muutokset ja haasteet vaikuttavat monella eri tavalla nuoren valintoihin, hänen toimintaansa ja päätöksiinsä. He joutuvat sopeutumaan erilaisiin tilanteisiin ja sopeuttamaan omia tavoitteitaan ja toimintatapojaan. Nuorelle alkaa näiden kautta muodostua oma identiteetti. Nuoren onkin ajateltu muodostavan kuvaa itsestä oman toiminnasta saadun palautteen kautta. Kun nuori tekee valintoja, hän näiden pohjalta asettuu tiettyyn asemaan yhteisössä tai rooliin siellä. (Nurmi ym. 2015, 150.)

Nuori saattaa murehtia, millaisen kuvan hän antaa itsestään ja hänellä voi olla taistelua siitä, millainen oli ennen ja millainen on nyt. He punnitsevat ja tasapainottelevat näiden välillä. Identiteetin muodostuminen tuo hämmennystä ja nuoret ovat erittäin herkillä kaikelle ympäristön vaikutuksille. Kun nuori pääsee kulkemaan tämän ajan yli oikealla tukemisella, se auttaa muodostamaan vakaan persoonallisuuden. Jos tämä ei onnistu, he saattavat käytökseltään olla jotakin muuta, kuin mitä oikeasti ovat. (Mielenihmeet 2022.)

Kun nuoret työskentelevät sen mukaan, mitkä ovat heidän tavoitteensa sekä valintansa ja miten he niitä toteuttavat, he saavat palautetta kyvyistään, vahvuuksistaan ja heikkouksistaan. Tämä palaute on erittäin tärkeää ja se luo pohjaa nuoren minäkuvalle. Se millaista palautetta nuori saa aikuiselta ja muilta kavereiltaan ulkonäöstä, koulu ja urheilu menestyksestä, määrittääkin nuoren minäkuvaa oleellisesti. Kaikki siirtymävaiheet esim. lukioon, yläkouluun jne. muokkaavat nuoren minäkuvaa. (Nurmi ym. 2015, 160.)

3.2 Vuorovaikutustaitojen kehitys

Vuorovaikutustaitoja voi aina opetella. Vuorovaikutustaidoilla tarkoitetaan kykyä ja halua vaihtaa ajatuksia, kokemuksia, mielipiteitä. Vuorovaikutus on myös kyky toimia ja tehdä yhdessä. Tärkeää vuorovaikutustaidoille on vastavuoroisuus, eli kaikki osapuolet osallistuvat ja ovat aktiivisia keskustelijoita yhteisessä tilanteessa. Vuorovaikutus ei tapahdu vain sanojen kautta, vaan on paljon muitakin tapoja olla vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Kaikki toiminta toisten kanssa on vuorovaikutusta. (Mieli ry 2022.) Osalle vuorovaikutus on luonnollisempaa ja toiselle se vaatii ponnisteluja enemmän. Automaattisesti puhelias henkilö ei ole vain hyvä vuorovaikutuksessa, vaan hänkin joutuu harjoittelemaan taitoaan niin, että osaa antaa myös toiselle tilaa puhua. (Nyyti 2022.)

Rakentavaa ja myönteistä vuorovaikutusta on esimerkiksi, kannustaminen, rohkaiseminen, myönteinen palaute, läsnäolo, kuuntelu, myötätunto ja ilahduttaminen. Näitä tarvitaan paitsi muiden myös itsensä kanssa. (Suomen mielenterveys ry 2022.)

Empatia on yksi tärkeä asia, jota vuorovaikutuksessa tarvitaan. Empaattinen ihminen pystyy eläytymään toisen ihmisen tunteisiin ja mielentiloihin sekä näkee asioita toisen näkökulmasta. Tämä on osa

sosiaalista taitoa ja tätä tarvitaan vuorovaikutuksessa sekä kaikissa ihmissuhteissa. Empatia auttaa ymmärtämään sanattomia ja kehollisia viestejä myös, kuten eleitä ja ilmeitä. Empatiaa opitaan saamalla itse ymmärrystä ja myötätuntoa jo varhaisessa vuorovaikutuksessa. Myöhemmin ihmissuhteissa sitä voi harjoitella. (Suomen mielenterveys ry 2022.)

Kun toimitaan yhdessä ja ryhmissä, siihen tarvitaan osallistumista ja yhteistyökykyä. Joukkoon osallistuminen perustuukin roolin ymmärtämiseen ja luottamukseen, että tulee myös itse ymmärretyksi. Osallisuuden tunne tulee taas siitä, että itsellä on oma paikka yhteisössä. Luottamuksen lisäksi tarvitaan myös kykyä soveltaa yhteen erilaisia näkemyksiä. Yhteisöltä myös vaaditaan hyväksyvää ja mukaan ottavaa asennetta. (Suomen mielenterveys ry 2022.)

3.3 Yhteisöpedagogiikkaa nuorisotyössä

Nuorisotyössä toimiessa on tärkeää muistaa, että ollaan luomassa nuorille viihtyisää ja turvallista yhteisöä. Tavoitellaan yhteisöllisyyttä, joka koostuu yhteisestä tekemisestä ja toimimesta. Nuoren on tärkeää kokea luottamusta, arvostusta ja läheisyyttä ja tätä kaikkea yhteisöllisyys pitää sisällään. Nuorisotoiminta rakentuu vahvan yhteisöllisuuden ympärille. Kun nuori kokee itsensä arvokkaaksi ja osalliseksi, hän viihtyy paljon paremmin siinä ympäristössä, missä ollaan. Tarkoitus on innostaa kaikki rakentamaan yhteisöä, jossa jokaisella on hyvä ja arvostettu olla. Ryhmän tunteminen sekä kyky soveltaa asioita kohderyhmän tarpeiden mukaisesti on hyvää yhteisöpedagogiaa. (Opetus ja kulttuuriministeriö 2011.)

Nuorten kanssa työskennellessä on tärkeää ymmärtää nuoria. Yleisesti ihmistä koskevassa tiedossa ja ymmärryksessä vallitsee yhä jakautuneisuus. Biologia ja lääketiede ovat tärkeitä, psykologia ja psykoterapia ovat merkityksellisiä, kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimus ovat nekin tärkeitä, mutta harvat yhdistävät niitä kokonaisuudeksi ja näin näkökulma jää usein vajaaksi. Ihminen on kokonaisuus. Kaikki nämä ovat tärkeitä, toisistaan erottamattomia asioita ja vaikuttavat aina toisiinsa. On tärkeää kuitenkin kaikille näille löytää kokonaisuus ja tasapaino. Merkittävässä roolissa ovat kaikki ihmiset, jotka ovat nuoren rinnalla sekä heidän ymmärryksensä siitä, että ihminen on kokonaisvaltainen yksilö (Cederlöf 2017, 56-58.)

Usein nuoren elämänhallinta on vielä hukassa ja he tarvitsevat tukijaa ja rohkaisua elämänhallintataitoihin aikuiselta. Onkin tärkeää paneutua jokaiseen nuoreen yksilönä. Ryhmä sekä tunnetaitoja on

hyvä harjoittaa nuorten kanssa eri tavoin ja eri ryhmissä. Kun lapsia jakaa ryhmiin, nämä harjoitteet ovat helpompia toteuttaa niin, että jokainen tulee yksilöllisemmin huomattua. (Opetus ja kulttuuriministeriö 2011.) Nuorten kanssa on hyvä opetella tunnistamaan heidän vahvuuksiaan ja kehittää niitä. Kun nuoret oppivat tunnistamaan omat vahvuutensa ja hyödyntämään niitä, he pystyvät saavuttamaan enemmän myönteisiä asioita elämässään. Kaikenlaiset onnistumisen kokemukset ruokkivat itseluottamusta ja itsetuntemusta. (Pöyry 2021, 48-49.)

Kun nuoria saadaan mukaan aktiiviseen toimintaan, heidän samanaikaisesti myönteisten tunteiden, kuten toiveikkuuden ja optimismin tunteminen lisääntyy ja voimistuu. Vahvuuksien avulla voidaan lujittaa nuorten kyvykkyyksistä, mikä heijastuu suotuisasti motivaatioon. Osallisuus lisääntyy, kun nuoret rohkaistuvat aktiivisiksi toimijoiksi ja vastuunottajiksi. Kiitollisuus, optimismi, sinnikkyys ja kyky itsesääteilyyn ennustavat hyvinvointia nuoruudessa. Hyvään keskittyminen toimii ennalta ehkäisevästi nuorten elämässä. (Pöyry 2021, 48-49.)

4 POSITIIVINEN PEDAGOGIIKKA

Positiivisen pedagogiikan perusta on sosiokulttuurisessa näkemyksessä. Se korostaa oppimisen ja kehityksen sosiaalista, kulttuurista ja emotionaalista ulottuvuutta. Positiivisen pedagogiikan mukaan lapsen oppiminen ja hyvinvointi ovat mahdollisuutta tunteiden ja kokemusten ilmaisuun, sosiaaliseen vuorovaikutukseen, itsensä toteuttamiseen ja merkityksenantoon sekä pääomaan ja sosiaalisiin suhteisiin. Pedagogiikka painottaa sitä, että kaikki sosiaaliset suhteet sekä yhteisö missä ollaan vaikuttavat oleellisesti oppimiseen. Oppiminen ja hyvinvointi ovatkin yhteydessä erityisesti tällöin ihmisten väliseen toimintaan ja vuorovaikutukseen. Pedagogiikassa korostuvat myös materiaaliset resurssit, sosiaaliset suhteet ja yhteisön jäsenenä toimiminen. (Kumpulainen, K., Mikkola, A., Hilpiö, J. & Lipponen, L. 2014, 227.)

Positiivinen pedagogiikka on saanut vaikutteita positiivisesta psykologiasta. Positiivinen psykologia on erityisesti kiinnostunut inhimillistä olosuhteista ja prosesseista, jotka vaikuttavat positiivisesti ihmisten, ryhmien ja instituutioiden toimintaan. Tämän pyrkimyksenä on ohjata ihmistä pois negatiivisesta ajattelusta ja ongelmakeskeisyydestä. (Kumpulainen ym. 2014, 227.)

Positiivinen pedagogiikka rohkaisee dokumentoimaan, jakamaan ja pohtimaan omaa elämää erilaisissa toiminta ympäristöissä muiden ihmisten kanssa. Positiivisessa pedagogiikassa keskitytään katsomaan asioihin, jotka tuovat lapselle hyvää oloa. On silti tärkeää huomioida, että tämä ei pois sulje vaikeuksien merkitystä tai muuten haasteellisten tilanteiden kohtaamista. Näitä voi lähestyä positiivisuuden valossa myös. Vaikeudet eivät pelkästään ihmistä riko, vaan ne myös kasvattavat ja eheyttävät. (Kumpulainen ym. 2014, 227.)

Positiivisessa pedagogiikassa huomioidaan lapsen tapa ilmaista itseään ja maailmaansa. Aikuisen/kasvattajan tehtävä on tarjota tähän olosuhteet, työvälineet ja oppimis- ja opetusmenetelmät, jotka auttavat häntä osallistumaan ja kehittymään yksilönä yhteisössä. Yksilöllisyyttä ja ainutkertaisuutta kunnioitetaan tarjoamalla tapoja dokumentoida ja jakaa kokemusmaailmaansa. (Uusitalo-Malmivaara 2014, 227-229) Positiivinen kasvatus ei vain sallia kaikkea vaan asettaa lapselle myös rajoja, mikä taas luo turvallisuutta. Lasta tuetaan niin, että hän oppii säätelemään tunteitaan eri tilanteissa, korjaamaan virheitä ja oppimaan niistä. (Positiivinen kasvatus 2022.)

Positiivinen pedagogiikka pyrkii lisäämään hyvää ympärilleen ja tuomaan jokaisesta yksilöstä esille hänen parhaat puolensa. Positiivisen pedagogiikan tarpeellisuutta pystytään perustelemaan sillä, kun katsotaan nuorten mielenterveysongelmia kuvaavia tilastoja. Ne antavat sille vahvistuksen. (Leskisenoja & Sandberg 2019, 17-20.)

Positiivisen pedagogiikan tärkeä oppi on myös positiivisen palautteen antaminen. Positiivinen palaute ei ole vain esim. opiskelusuorituksista annettua palautetta, vaan sitä voidaan antaa muillakin elämän osa-alueilla. Kasvatustehtävässä olevan ihmisen on tärkeää huomioida tämä niin, että jokainen saa hyvää palautetta. Tämä eheyttää ja voimaannuttaa lasta. Tämä on myös merkityksellistä vuorovaikutussuhteille. (Leskisenoja 2017, 17-18.)

4.1 Tunnekasvatus

Positiivisessa pedagogiikassa painotetaan myös myönteistä tunnekasvatusta. Tämä tarkoittaa, että suunnitelmallisesti toteutetaan sellaista pedagogiikka, joka mahdollistaa myönteisten tunteiden kokemukset. Toiminnassa tulisi vaalia sellaisia arvoja ja taitoja, jotka liittyvät positiiviseen ajattelutapaan. Lämmin ja positiivinen ilmapiiri on perusta ryhmän myönteisille tunteille. Jos aikuinen itse on innostunut ja iloinen, hän säteilee sitä koko ryhmään. Myönteisen ilmapiirin rakentaminen on aikuisen vastuulla. Tärkein tavoite myönteisessä tunnekasvatuksessa on itsetunnon rakentuminen. Jokaisen lapsen tulee tulla vakuuttuneeksi, että hän on tärkeä ja rakastettu sekä kelpaa juuri sellaisena kuin on. Niitä lapsia, joilla on ongelmia tällä alueella, tulisikin kehua erityisen paljon. (Leskisenoja 2019, 71-75.)

On myös tärkeää vaalia kiitollisuutta. Se onkin niiden asioiden tiedostamista ja arvostamista, jotka ovat hyvin. Iloa voi löytää pienistä arjen asioista. Kiitollisuus on yksi iso voimatunne. Kiitollisuudella on yhteys hyvinvointiimme. Kun keskitämme ajatuksemme hyviin asioihin, ravitsemme niin mieltä kuin kehoamme. Kiitollisuus inspiroi, energisoi ja jalostaa meitä. Myös on tärkeää vaalia optimismia. Optimistisuus tulee näkyviin siinä, että odotamme tulevaisuudelta hyviä asioita ja osaamme löytää valoisia puolia elämässämme. Optimismi on tapa ajatella ja tämänkin voi oppia. (Leskisenoja 2019, 82-84.)

Sitoutuminen on myös yksi hyvinvoinnin tunne. Kun aikuinen mahdollistaa tilanteita, jotka herättävät lapsen kiinnostuksen ja uteliaisuuden, lapsi pääsee sitoutumaan ja uppoutumaan tekemiseen. Sitoutunut lapsi on keskittynyt, tarkkaavainen ja omistautunut sekä sinnikäs. Hän löytää arvoa ja merkityksellisyttä toimintansa kohteena olevista asioista. Lämmin ilmapiiri sekä huumorin viljeleminen edistävät

sitoutunutta työskentelyä. Aikuisen olisikin tärkeää tiedostaa, mitkä asiat innostavat lapsia ja nuoria. (Leskisenoja 2019, 92-93.)

Välittävät ihmissuhteet ovat myös merkityksellistä lapselle ja nuorelle. Lämpimät, myönteiset sekä turvalliset ihmissuhteet ovat välttämätön edellytys lapsen tasapinoiselle kasvulle ja sopeutumiselle. Juuri ihmissuhteissa positiivinen pedagogiikka tulee näkyviin. Välittäminen ja sen ilmaiseminen ovat lämmintä ja kasvatuksellista toimintaa. Kasvattajan on toivottava ja tehtävä kasvatettavalleen hyvää sekä luotettava hänen mahdollisuuksiinsa ja usein niihinkin kykyihin, jotka ovat piilossa. Hyvä kasvattaja auttaa näkemään lapsen oman kehittymisen mahdollisuudet, kun lapsi ei itse ehkä niitä näe. (Leskisenoja 2019, 110-113.)

On hyvä muistaa, että tunteet tarttuvat helposti ja imemme itseemme ympäristöstä erilaisia tunnetiloja. Kun tunteet ovat iloisia ja positiivisia, saa se meidätkin tuntemaan samoja tunteita. Kun taas lähellämme on surun tunteita, saa se meidätkin surulliseksi. Myös hyvä tarttuu, kun teemme hyvää toisillemme, saa se meidätkin tekemään hyvää muille. Meidän omalla käytöksellämme ja olemuksellamme voimme laittaa hyvän kiertoon ja kohottaa toistemme mielialoja sekä innostaa hyvän tekemiseen ja ystävällisyyteen. (Leskisenoja 2017, 64-65.) Vanhemman ja aikuisen onkin tärkeää toimia ikään kuin peilinä lapsen tunteille ja osoittaa sanoilla ja äänen painoilla, esim. kiukuttaa saa ja saa näyttää tunteita, mutta rauhoittaa lasta niin, että hänellä ei ole hätää ja hänen on turvallista tunteensa näyttää. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2022.)

4.2 Luovan toiminnan työtavat

Ihmisellä on perustarve kokea itsensä luovana olentona. Luovuus voi näkyä joustavuutena selvitä elämän eri haasteista, kekseliäisyytenä löytää ratkaisuja tai kykyä katsoa asioita eri näkökulmista. Luovuus toimii sillanrakentajana tunteisiin ja toisiimme. Kun esim. laulamme yhdessä, olemme aktiivisesti luomassa yhteistä tilaa ja kokemusta, jossa aistimme toisemme ja musiikin herättämät tunteet. Jaettu luova toiminta saa aikaan meissä vastavuoroisuuden kokemuksia, vaikka emme käytä sanoja. Taide voi taas toimia kommunikoinnin pohjana, jossa informaatio ja sen jakaminen liittävät toisiimme meitä. Luova toiminta antaa mahdollisuuden leikillisyyteen, iloon, huumoriin ja yhdessäoloon sekä tekemiseen ja toiminnallisuuteen. Yhteisen tekemisen kautta voi löytää oman luovuuden. (Iivanainen 2019, 11-13.)

Luova toiminta tuo myös tunteen, että olen merkityksellinen ja minun kokemukseni ja tuotokseni on osa yhteistä kokonaisuutta. Luovan toiminnan on havaittu lisäävän osallisuuden kokemusta. Osallisuus taas tarkoittaa tunnetta kuulua johonkin ja merkityksellisyyden tunnetta siitä, että on osa jotakin tilannetta tai kokemusta ja voi vaikuttaa siihen. Luovuus myös vahvistaa aineettomia resursseja, jotka lisäävät hyvinvointiamme. Näitä ovat esim. luottamus tai kyky ilmaista tunteita ja kokemuksia. Tämä vapauttaa, virkistää ja saa aikaan hyviä tunnekokemuksia. (Iivanainen 2019, 12-15.)

Taiteella ja luovuudella on suuri merkitys yksilön ja ryhmien hyvinvoinnin, yhteisöjen toimivuuden, oppimisen ja ammattikäytäntöjen kehittämisen kannalta. Luova toiminta tarjoaa mahdollisuuden tutkia kokemuksia ja omaa elämäntarinaa toiminnan kautta. (Iivanainen 2019, 14.)

Luovuus ja musiikki voivat rakentaa yhteisen tilan. Musiikillinen toiminta antaa mahdollisuuden oppia vuorovaikutuksesta, itsestä ja toisista. Musiikin kuuntelu, kokeminen, laulaminen, soittaminen ja musiikin mukana liikkuminen voivat lisätä voimavaroja ja tuoda uusia näkökulmia. Musiikki voi rauhoittaa mieltä tai jopa innostaa. Musiikki vaikuttaa ihmiseen kokonaisvaltaisesti. Musiikki aktivoi aivoja ja sen on todettu myös edistävän hermoverkostojen korjautumista. Musiikki yhdistää iästä huolimatta kaikkia. Kyse ei ole siitä, osaako laulaa tai soittaa, vaan musiikki vie mukanaan esim. keskittymällä kuuntelemaan laulua ja näin voi omia tunteitaan käsitellä. Musiikin avulla voi luoda yhteyksiä, vaikka ei ole sanallisessa kommunikaatiossa. (Iivanainen 2019, 21-28.)

Nuorten maailmassa musiikilla on vahva merkitys oman identiteetin muovaamisessa ja tunnetilojen säätelyssä. Musiikki tuo hyvää mieltä, rentouttaa, synnyttää voimakkaita tunteita sekä voi irroittaa meitä surusta ja murheista. Musiikki joskus voi heijastaa omaa pahaa oloa ja näin helpottaa tunteiden purkaantumista. Musiikin avulla tunnekokemuksia voi työstää ja saada ymmärrystä sekä hyväksyntää omille tunteille. Jos kokee itsensä yksinäiseksi, voi saada lohtua musiikin kuuntelemisesta. Musiikki on kuin hyvä ystävä. (Iivanainen 2019, 35.)

Vaikka kuvallisesta ilmaisusta tulee mieleen kuvan tekeminen piirtämällä tai maalaamalla, visuaalinen ilmaisu sisältää muitakin asioita, joita ei aina tule ajatelleeksi. Pelkästään kuvien ottaminen puhelimella on visuaalinen valinta. Teemme päivittäin visuaalisia valintoja. Kun kuvataiteeseen ohjataan, on tärkeää rohkaista mielessä olevat kynnykset ja esteet, joita voi olla esim. en osaa, en ole hyvä jne. Tunnelmasta tulisi tehdä myönteinen ja turvallinen, jotta jokainen voisi kokeilla välineitä sekä eri tekniikoita ilman paineita. Kuvataiteen menetelmien käyttö voi tarkoittaa omaa taiteellista tuottamista, esim. piirtämistä,

maalaamista, muovailua tai kuvien katselua ja tarkastelua. Kuvat toimivatkin usein ryhmässä keskustelujen aloittajana. Taiteellisen työskentelyn avulla voidaan myös rentouttaa kehoa. Piirtäminen voi helpottaa kielellistä ilmaisua, jos taustalla on esim. vaikeita tapahtumia tai tunteita. Ahdistus voi myös lieventyä, kun muistiin palauttaminen tehostuu. (Iivanainen 2019, 57-60.)

Kuvallinen ilmaisu kehittää myös havainnointikykyä sekä motorisia taitoja. Kuvataidelähtöisiä menetelmiä käytetään myös ennalta ehkäisevässä tarkoituksessa koulussa työn tukena. Kuvallisilla harjoituksilla voidaan ryhmän keskinäistä tutustumista edistää sekä tukea ryhmäytystä. Kun työskennellään esimerkiksi ryhmämaalauksessa, voivat erilaiset toimintatavat ja roolit tulla eri tavalla esiin. Kun työskennellään ryhmänä, tulee harjoitettua ryhmätaitoja sekä työjärjestystä ja roolitusta. (Iivanainen 2019, 80.)

Kirjoittaminen ja ajatusten muistiin kirjaaminen on ilmiönä vanha. Oman elämän ja kokemusten kertonta on identiteettityötä. Siinä käydään läpi kuka minä olen, mistä tulen ja miten tästä eteenpäin. Muutosten ajassa on jatkuvasti sopeuduttava uuteen. Kun kirjoittaa, se on muotona erilainen kuin puhuminen ja siinä on erityispiirteitä. Kirjoittaminen on hitaampaa. Kirjoittaessa on mahdollisuus harkita ja suunnitella sanottavaa tarkemmin. Kirjoittaja voi keskittyä omiin ajatuksiin. Hän voi hakea sopivaa tapaa ajatuksilleen ja kokemuksilleen ilman keskusteluille tyypillisiä keskeytyksiä. Näin kirjoittaja hallitsee itse kertomista ja sen tilannetta. (Iivanainen 2019, 100-106.)

Draamatyöskentely pohjautuu uudistavaan ja kokemukselliseen oppimiseen. Työskentelyn tavoite on erilaisten toimintatapojen aktiivinen kokeileminen, uusien asioiden ja asenteiden omaksuminen ja sisäistäminen sekä oppia kehittämään itsetuntemusta. Draaman avulla opitaan sosiaalisia valmiuksia. Draamassa käytetään myös järkeilyä ja käsitteistä riippumatonta välitöntä tietoa eli intuitiota. Intuition avulla voi edistää yksilön ja yhteiskunnan välistä vuorovaikutusta. (Iivanainen 2019, 143-144.)

Draamatyöskentelyssä on olennaista kehollisuus, mielikuvitus ja toisen rooliin astuminen. Se on osallistavaa, dialogista, uudistavaa, ja merkityksellistä ihmisenä kasvamista sekä oppimista. Draaman keskiössä on itsetuntemuksen, vuorovaikutustaitojen ja empatiakyvyn kehittyminen. Draamaa voi soveltaa monenlaisissa tilanteissa ja kaikilla ammattialoilla. (Iivanainen 2019, 141- 141.)

Draamallisessa työskentelyssä on mahdollisuus tavoittaa tiedostamattomia kokemuksia, joita ei muuten pysty sanoittamaan. Kehon käyttäminen auttaa ymmärtämään itseämme, toisia ja maailmaa, sillä kehossa on muistissa kaikki kokemukset, myös ne, joita emme halua muistaa. (Iivanainen 2019, 142.)

5 LEIRIN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Jo pitkään Hämeenkyrön seurakunnassa oli haluttu panostaa nuoriin, sillä olimme huolissamme, miten erityisesti 11-14 -vuotiaita nuoria oli vähän toiminnassa mukana. Niinpä esitimme huolemme päättäjille ja saimme positiivisia lupauksia siihen, että nuoriin tulisi satsata enemmän aikaa ja tätä junnutoimintaa tulisi kehittää uudelleen. Pian kävikin niin, että perustettiin nuorisotyönohjaajan paikka, johon minut valittiin ja näin pääsin kehittämään junnutoimintaa alusta saakka. Tämä on ollut iso mahdollisuus, mutta myös todellinen itsensä haastamisen paikka.

Leirimme suunnittelu alkoi syksyllä 2021. Olimme pitkään kasvatuksen tiiminä miettineet, miten tavoitamme 11-14 -vuotiaita nuoria. Yritimme saada aikaistettua rippikoululeiriä, mutta se kaatui hiippakunnassa vuoden 2021 aikana. Junnuleiri suunniteltiin pidettäväksi 5.6- 8.6.2022. Tämä leiri olisi ponnahduksena koko junnutoimintaan.

Työn kautta olin nähnyt, miten tämä ikäryhmä on usein varjossa seurakunnan toiminnasta. Leirin suunnittelu käynnistyi. Pohjana nuorten saamiseksi mukaan toimintaan oli se, että saisimme houkutelua nuoria leirille ja sitä kautta mukaan seurakunnan toimintaan aktiivisemmin. Heidän ikäryhmäänsä panostettaisiin jatkossa enemmän. Meille oli myös hyvin tärkeää saada vietyä nuorille kristinuskon sanomaa erilaisen toiminnan kautta.

5.1 Suunnittelu prosessi

Suunnittelu käynnistyi niin, että mietin, miten saada junnuleiri mielenkiintoiseksi ja toimivaksi sekä tämän kautta innostettua nuoria mukaan muuhunkin toimintaan seurakunnassamme. Etuna oli, että tunsin paikallisia nuoria työni puolesta ja olin aloittanut kouluvierailut jo ennen tätä leiriä. Tämä oli varmasti yksi merkittävä osa siihen, että olin voinut kysellä nuorilta itseltään, millaista leiriä toivotaan. Jotakin kiinnostavia juttuja sieltä heiteltiin välitunneilla. Näitä ideoita kypsytelin mielessäni jo pitkään ennen leiriä. Leirin mainostaminen olisi merkittävässä roolissa. Keväällä 2022 vierailin kaikilla Hämeenkyrön peruskoulun 6-7 luokilla markkinoiden tulevaa leiriä.

Ensimmäinen palaveri pidettiin helmikuussa ohjaaja porukalla ja päätettiin leirin sisällöstä yhdessä. Lisäksi toukokuussa pidimme palaverin myös isosten kanssa. Ensimmäisessä palaverissa kerroin ajatuksia ja terveisiä kentältä. Nuoret kaipasivat aktiivista leiriä, jossa olisi mahdollisuus touhuta yhdessä.

Niinpä tarkoituksena oli tehdä aktiivinen ja toiminnallinen leiri huomioiden kehittämistehtävät ja niistä tärkeämpänä saada tavoittaa 11-14 -vuotiaita nuoria. Pidimme kolme palaveria ohjaajien kesken. Meitä oli kolme nuorisotyöohjaajaa alusta asti suunnittelemassa leirin sisältöä. Minulla oli päävastuu leiristä. Suunnittelussa lähdimme siitä, mitä kaikkea neljän päivän aikana nuorten kanssa voisi tehdä. Hyödynsimme myös rippikoulun toimivaa aikataulua, joka oli meille kaikille tuttu.

Meillä oli WhatsApp ryhmä koko kevään ja siinä oli helppo vielä sopia ja vaihtaa ajatuksia leiriä koskien. Ajatuksena ja houkutuksena oli, että leiristä saisi hyväksilukuja tulevaa rippileiriä varten, näin nuori myös saisi motiivin kun oma rippikoulu lähestyy, ei hänen tarvitsisi kerätä niin paljon kirkko tai nuorteniltakäyntejä, vaan leirikorvaisi esim. kaksi merkintää rippikoulupassiin. Tämä leiri antaisi kuitenkin, paljon perustietoa kristinuskosta.

Leirinojelma tehtiin yhdessä, huomioiden niin vetäjien kuin isosten mielipiteitä. Leirinojelma tehtiin joustavaksi siten, että tarvittaessa ja tilanteiden muuttuessa sitä pystyttiin muokkaamaan. Jokaisella vetäjällä sekä isosilla oli omia asioita, joista he vastasivat. Nämä kaikki käytiin läpi hyvissä ajoin. Näin jokainen tiesi mistä toiminnasta vastaa.

Leirille tehtiin mainos huhtikuussa sosiaaliseen mediaan ja minä toimitin niitä myös kouluille. Varsin aikaisessa vaiheessa jo havaitsin, että mainostaminen suullisesti oli toimivinta. Leirille ilmoittautuminen oli toukokuussa kaksi viikkoa auki ja leiri täyttyi heti kolmen päivän aikana. Tämä oli suuri yllätys. Meille ilmoittautui 31 nuorta ja leirille osallistui 30 nuorta. Poikia oli 21 ja tyttöjä 9. Leirikirjeen lähetin vanhemmille kaksi viikkoa ennen leiriä (LIITE 1). Leiri alkoi 5.6 klo 13.00 ja ohjaajat ja isokset, olivat jo kello 9 aamulla valmistelemaan leiriä. Leiri päättyi 8.6 klo 14.00.

Leirin tarkoitus on tavoittaa nuoria, jotka ovat iältään 11-14-vuotiaita. Tämä ikäryhmä ei ole vielä rippikouluikässä eikä perinteinen kerhotoiminta ole enää kiinnostavaa. Tavoittamisen lisäksi on tarkoitus saada heidät seurakunnan toimintaan mukaan. Lisäksi toiminnan kautta saisimme vietyä kristinuskoa nuorille. Jatkossa leiri olisi tarkoitus toteuttaa kesäisin ja syksyisin. Ajatuksena oli innostaa nuoret junuleiriltä mukaan isoskoulutukseen, jotta he voisivat kokea itsensä myös aktiivisiksi toimijoiksi seurakunnassa. Vaikka he eivät ennen omaa rippikoulua toimisi rippileirillä isosena, voisivat he toimia muissa tehtävissä isosena, kuten lastenleirillä, kerhonohjaajina erilaisissa toiminnallisissa kerhoissa ja messun toteutuksessa. Leirillä tehtiin kyselyjä isoskoulutukseen lähtijöistä ja kiinnostusta oli. Heille kaikille lähetettiin kutsu isoskoulutukseen vielä leirin jälkeen.

5.2 Leirin toteutus

Ennen leiriä olin tehnyt turvallisuusasiakirjat ja huolehtinut, että esimies hyväksyi ne. Leiripaikkana oli Hämeenkyrön seurakunnan oma leirikeskus noin 5 kilometrin päästä keskustasta. Jokainen tuli leirille omin kyydein ja haettiin omin kyydein. Leiri alkoi ilmoittautumisella ja majoituksella. Isokset vastasivat, että jokainen leiriläinen löysi paikan, missä nukkua ja mihin majoittua.

Minä ja kaksi muuta ohjaajaa olimme ottamassa leiriläisiä vastaan sekä varmistamassa käytännön asioita. Myös vastasimme vielä, jos vanhemmilla oli jotakin kysyttävää leiristä. Kun kaikki olivat löytäneet majoituspaikan ja saaneet tavarat paikoilleen, alkoi varsinainen toiminta.

Ensimmäisenä kävimme muutamia käytännön asioita läpi ja esittelimme itsemme. Joimme päivämehut ja tämän jälkeen meillä oli ryhmätysleikkejä, jotka olimme suunnitelleet yhdessä isosten kanssa. Leikkien avulla oli tarkoitus tutustua toisiinsa hieman paremmin. Ryhmäytyksen jälkeen olikin vuorossa aktiviteetti. Nyt oli aktiviteetille aikaa vain yksi tunti, muina päivinä sitä oli kaksi tuntia joka päivä. Joka päivä leiriläiset saivat valita, halusivatko kädentaitoryhmään askartelemaan, melomaan, frisbee heittoon, pihapeleihin tai jalkapallon pelaamiseen. Tämä aktiviteetti oli joka päivä klo 15-17 ja ryhmiä vetivät isokset ja ohjaajat. Rannassa oli aina meistä aikuisista kaksi, sillä siellä turvallisuudesta tuli vastata tarkemmin. Melonta ja kalastus olivatkin suosittuja. Ryhmiä sai vaihtaa puolen tunnin jälkeen, millä mahdollistettiin se, että jokainen pääsi tekemään kaikkea näin halutessaan.

Päivällisen jälkeen kokoontuivat aina isosryhmät. Jokainen ryhmä sai Raamatun kohdan, jota he pohtivat ryhmässä ja sitten iltahartauden yhteydessä oli mahdollisuus jokaisen ryhmän esittää kysymyksiä,

jota kyseisestä kohdasta nousi. Näin varmistettiin, että nuorilla oli mahdollisuus pohtia ja kertoa ajatuksia vielä yhdessä koko ryhmänä.

Iltaisin oli saunavuoro klo 18 alkaen, jolloin oli mahdollisuus uida ja sauna. Lipunlasku pidettiin ennen iltaohjelmaa. Iltaohjelman olivat suunnitelleet pääasiassa isokset. Iltaohjelma koostui osallistavasta toiminnasta, kuten leikeistä, tietokilpailuista ja peleistä. Iltahartaus oli viimeisenä ja noin 22.30 olivat kaikki jo huoneissa rauhoittumassa yöunille.

Aamupalan jälkeen oli lipunnosto ja aamunsana. Aamupäivällä oli eri teemoilla toimintaa. Jokaiselle päivälle oli oma teemansa ja aamupäivä vietettiin erilaisen toiminnan kautta Sanan äärellä. Päivien teemat olivat seuraavat: ensimmäisenä päivänä Jeesuksen elämä, toisena päivänä pohdittiin elämää Raamatun valossa ja kolmantena päivänä pohdittiin, kuka minä olen ja rukousta. Ensimmäisenä varsinaisena päivänä leiriläiset kävivät raamatturasteilla, joita oli viisi, ja jokainen ryhmä kävi jokaisella rastilla.

Näytelmärastilla ryhmä teki näytelmän raamatunkertomuksesta, maalausrastilla he maalasivat ylösnousemuksen, kertomusrastilla he kertoivat tarinan raamatusta ja hiljentymisrastilla jokainen sai miettiä rukousaiheita, jotka sitten leirin lopuksi kerättiin ja hiljennettiin rukoilemaan niiden puolesta. Yhdellä rastilla tehtiin risuista tai puusta risti. Leiriläiset kulkivat rastit 5-6 hengen ryhmissä.

Toisena päivänä leiriläisillä oli raamattuaiheinen pakopeli. Kelit suosivat ja tämä tehtiin ulkona. Osallistujat oli jaettu ryhmiin ja heillä oli erinäisiä kristillisiä kysymyksiä, joiden avulla heidän oli saatava aarrearkun avauskoodi selville. Koodin ratkettua ryhmää odotti palkinto aarrearkussa. Tehtävä tuotti joillekin ryhmille vaikeuksia, mutta ryhmässä toinen auttoi toistaan ja isokset ja ohjaajat olivat myös tarvittaessa auttamassa ja antamassa vihjeitä.

Kolmantena päivänä toiminnallisessa osuudessa oli Raamatun kertomus halvaantuneesta miehestä, jossa käytin kierrekirjaa apuna ja lopuksi osallistujat saivat vastata kertomukseen liittyviin kysymyksiin. Lisäksi jokainen leiriläinen oli tuonut lapsuuden kuvan ja kirjoitti paperille vähintään kolme asiaa itsestään, jotka kuvasivat häntä. Jokainen yritti arvata, kuka on kyseessä. Lopuksi mentiin vielä positii-visuus kierros kaikista leiriläisistä, tässä jokaisen tuli sanoa vieressä istuvasta nuoresta jotakin hyvää. Toiminnan lopuksi hiljennyimme pohtimaan rukousta ja kukin ryhmä teki omat rukouksensa, jotka luettiin yhteisessä hartaushetkessä, jossa kerroin myös heille Jumalan suuruudesta. Hartaushetkessä oli

rukouksen lisäksi myös laulua. Leirin päätöspäivänä osallistujilta kerättiin palautteet, palaute lomakkeen avulla. Leirin ohjelma on mukana liitteenä. (LIITE 2).

5.2.1 Positiivinen pedagogiikka leirillä

Koko leiri perustui myönteiseen ja positiiviseen vuorovaikutukseen nuorten kanssa. Suunnitteluvaiheessa painotettiin nuorten osallisuutta ja rohkaisemista. Nuoria rohkaistiin kokeilemaan uutta. Esimerkiksi jos ei ollut aiemmin melonut kajakeilla ja nuori hieman arkaili, häntä rohkaistiin siihen. Moni nuori lähtikin mukaan rohkeasti. Kunnioitimme kuitenkin niitä, jotka eivät halunneet jostakin syystä kokeilla uutta.

Leikeissä ja peleissä keuhuttiin nuoria usein. Itse havaitsin monessa tilanteessa, että kun itse oli positiivinen, se tarttui nuoriin ja he saivat rohkeutta ja uskallusta. Pyrin järjestämään leirin aikana tilanteita, jossa kerrottiin jokaiselle heidän omia vahvuuksiaan myös kahdenkeskisissä keskusteluissa. Yksi järjestämäni aamupäivän tunti oli tähän aiheeseen liittyvä. Jokainen oli tuonut leirille oman kuvan ja se kiinnitettiin paperille. Myönteinen ja innostava ilmapiiri oli tarttuvaa. Nuoret innostuivat jakamaan positiivista palautetta toisista ja moni totesi, että sai kuulla sellaista, mitä ei ennen ollut kuullut. Erilaisissa toiminnallisissa hetkissä oli myös luontevaa antaa positiivista palautetta sekä rohkaista heitä. Isosten ja ohjaajien tehtävä oli olla esimerkkinä tässä ja rohkaista leiriläisiä positiivisuuden kautta lähestymään toisia.

Nuorelle ja hänen itsetunnon on tärkeää saada myönteistä palautetta. Tässä vaiheessa, kun nuori etsii omaa paikkaansa ja itseään ja identiteettiään, on positiivisilla sanoilla iso merkitys. Ohjelmissa ja yhteisissä hetkissä panostettiin tästä syystä paljon positiiviseen pedagogiikkaan.

5.2.2 Luovan toiminnan työtavat leirillä

Leirillä oli paljon toimintaa ja jokaisella oli mahdollisuus kokeilla erilaisia taitoja. Aamupäivät (3 kpl) oli rakennettu luovalle toiminnalle, jossa keskiössä oli kristillinen kasvatus. Ensimmäinen aamupäivä vierähti kristillisen toiminnallisen rastiradan merkissä. Tämä oli erään työntekijämme päättötyössä

käyttämä rata, joten hyödynsimme sitä tähän hieman soveltaen. Sovelsimme toiminnallista rataa opinnäytetyöstä omaan leiriimme (Kivimäki 2007.)

Kuten edellisessä luvussa jo kuvattiin, rasteja oli viisi erilaista, ja jokaisella rastilla oli oma tehtävä/toimintansa. Leiriläiset kulkivat rastiradat ryhmissä, millä varmistettiin, että jokainen pääsi osallistumaan ja ryhmät eivät tule liian isoiksi. Jokaisella rastilla oli isonen ohjaamassa. Ennen kuin rasteille lähdettiin, ohjaaja kertoi rastien tarkoituksen ja pohjusti jokaista rastia jonkin verran. Näissä käytiin läpi kristillisen opin perusasioita, syntiinlankeemuksesta, sovituksista ja pelastuksesta. Alustuksessa oli tärkeää kertoa lapsille, miksi Jeesus kuoli ja mitä se merkitsee. Alustuksessa myös oli tärkeää orientoida lapset ryhmätyöskentelyyn sekä motivoida ja innostaa heitä. Jokaista rastia varten isokset oli ohjeistettu huolehtimaan, että ryhmä toimii ja kaikki saivat osallistua rastilla tehtäviin asioihin.

Rasteilla oli aikaa olla 15 minuuttia. Isokset huolehtivat myös aikataulutuksesta. Rasti 1 oli Jeesuksen ihmeet ja opetukset (Luuk. 5:1-11; Luuk. 5:17-26; Matt.14: 22-33). Raamatusta löytyvät nämä opetukset ja ne sisältävät Jeesuksen opetukset ja ihmeet Jumalan rakkaudesta ja anteeksiantamuksesta. Näiden kautta myös Jeesus osoitti olevansa Jumalan poika. Ryhmälle annettiin paperilappu, jossa oli jokin näistä Raamatun kohdista. He lukivat sen ja toteuttivat pienen näytelmän. Rastilla oli erilaista rekvisiittaa, jota heidän oli mahdollisuus käyttää. Tässä aikuinen/tai -isonen hieman ohjasi toimintaa tarvittaessa. Jokainen ryhmä sai iltaisin vuorollaan esittää oman näytelmänsä toisille leiriläisille. Näistä syntyi hienoja kokonaisuuksia ja Raamatun kohdat myös konkretisoituivat nuorille näin helpommin. Jokaiselle oli rooli, ja jos joku koki vaikeana esiintymisen, hän sai valita itselleen sopivat osat. Tässä nuoret saivat opetella ryhmässä työskentelyä sekä vuorovaikutusta. Osallistaminen alusta loppuun oli merkittävässä roolissa. Nuoret saivat itse tehdä oman näköisensä näytelmän ja jokaisesta näytelmästä tulikin omanlaatuisensa esitys. Tämä rasti oli mieluinen ja ilo ja riemu syntyivät hetkessä. Nuoret myös hyvin muistivat näytelmän kautta raamatunkohdat, kun olivat niitä itse konkreettisesti toteuttamassa. Näytelmän kautta myös jokaisen lahjat pääsivät näkyviin ja nuoria rohkaistiin esiintymään sekä suunnittelemaan. Joku otti nopeammin aktiivisen roolin ryhmässä. Näytelmän ei ollut tarkoitus olla tasokas tai oikein tehty.

Rasti 2 aiheena oli Jeesuksen rukoileminen Getsemanessa. Kaikki mitä Jeesus opetti eläessään maanpäällä, osoitti sen, millainen Jumala on. Jumala on rakastava, armollinen ja kärsivällinen. Rastilla jokainen kirjoitti paperille vähintään viisi lyhyttä rukousaihetta Jumalalle. Rukous voi olla kiittämistä, pyytämistä tai kertomista. Rukous oli nimetön ja sille oli oma laatikko, jonne kukin pudotti oman ru-

kouksensa. Tämän rastin tarkoitus oli hiljentyä miettimään yksin omia rukousaiheitaan. Kaikki rukousaiheet luettiin viimeisenä kokonaisuena leiripäivänä yhteisessä rukoushetkessä ja näin ne tuotiin Jumalan eteen yhteisesti. Ohjaaja luki ne niin, että kenenkään henkilökohtaiset asiat eivät paljastuneet.

Rasti 3 oli Jeesuksen kuolema ristillä. Ihmisen syntiinlankeemuksesta asti Jumalalla oli suunnitelma ihmisen syntien sovittamiseksi; Jeesuksen syntyminen ihmiseksi ja kuoleminen ristillä. Tämä sovitus oli välttämätön, jotta ihmisellä on mahdollisuus tulla Jumalan luokse. Ryhmä teki tällä rastilla ristin luonnosta löytämistään materiaaleista. Rastilla oli myös jotakin materiaalia valmiina esim. rautalankaa ja narua. Tässä rastissa yhteistyö ja suunnittelu olivat isossa osassa.

Rasti 4 oli Jeesuksen ylösnousemus. Tämä oli Luukkaan evankeliumin kuvaus siitä, kuinka Jumala herätti Jeesuksen kuolleista. Ylösnousemus osoitti, että Jeesus voitti kuoleman vallan. Tällä rastilla jokainen ryhmä maalasi väreillä tämän ensimmäisen pääsiäispäivän tapahtuman. Näistä tuli upeita taideteoksia, jotka sitten laitettiin yhteisen tilan seinälle.

Rasti 5 oli Jeesuksen taivaaseen astuminen. Tässä tapahtuu lopullinen kirkastuminen. Isä kirkasti poikansa Jeesuksen ja asetti tämän valtaistuimelle kaikkien valtojen ja voimien yläpuolelle. Tällä rastilla ryhmän tuli asettua opetuslasten asemaan ja keksiä ryhmänä lyhyt tarina, jossa keksittiin tilanne, johon opetuslapset olisivat saattaneet joutua, kun suorittivat Jeesukselta saamaansa tehtävää. He kirjoittivat tämän paperille. Tässä ryhmä valitsi kirjoittajan ja jokainen keksi tarinaan jotakin. Tässä myös vuoro-vaikutus ja yhteistyö olivat isossa roolissa.

Toisena päivänä meillä oli pakopeli ulkona ja tämänkin nuoret tekivät ryhmissä. Aiheena oli kristillistä perustietoa, jota leirillä oli jo puhuttu. Nuorten täytyi löytää oikeiden vastausten avulla tietty koodi, jolla saatiin auki lukossa oleva arkku, joka oli täynnä karkkia. Tämä tehtävä oli haasteellinen ja vaati ryhmähenkeä sekä Raamatusta tuli etsiä annetut kohdat. Tämä rasti myös oli erityinen yhteistyösuoritus. Rasti vaati nuorilta kommunikoimista toistensa kanssa, tehtävässä onnistuakseen. Oli hienoa nähdä, miten nuoret innostuivat ja yrittivät sekä pohtivat yhdessä. Tämä haastoi myös nuoria pyytämään apua toisiltaan ja yhdessä tekeminen korostui vahvasti.

Kolmannen päivänäamupäivän toiminta oli jaettu kolmeen osaan. Ensimmäinen osio oli Jeesus parantaa halvaantuneen kertomuksen kertominen kuvakirjan avulla. Tämän jälkeen ryhmissä oli kertomuksesta tietokilpailu. Näin nuoret pääsivät muistelemaan kertomusta ja sen opetuksen sisältöä. Toisena osana oli omaan valokuvaan liittyvä tehtävä. Jokainen kertoi paljastamatta nimeään itsestään vähintään

kolme asiaa, jotka kuvaavat häntä. Leiriläiset arvelivat, kuka mahtoi olla kyseessä. Jokaisen kuvan kohdalla sai halutessaan sanoa jotakin hyvää toiselle. Tämä oli erittäin onnistunut ja mukava tehtävä. Nuoret innostuivat jakamaan positiivista palautetta ja koin, että moni nuori yllättyi saamistaan kehuista. Juttelimme lopuksi, miten Raamattu kehottaa rakastamaan lähimmäistä ja pohdimme yhdessä, mikä vaikutus positiivisella viestillä on toiselle. Voimme pienilläkin sanoilla rohkaista toisiamme. Puhuimme myös siitä, miten ikävät sanat vaikuttavat ja voivat saada tuhoa aikaan lähimmäisessä.

Leirillä oli myös paljon aktiviteettia vapaa-ajalla ja nuorilla oli mahdollisuus tehdä sellaisia asioita, jotka tuntuivat itselle hyvälle. Kädentaidoissa sai maalata, askarrella tai muuten toteuttaa luovaa itseään. Oli mahdollisuus pelata frisbeegolfia tai jalkapalloa. Pihapeleissä oli kisoja sekä rannassa sai kokeilla kajakkia tai kanoottia. Soutelu ja kalastus mahdollisuus olivat myös nuorille. Olimme myös ison leiriläismäärän vuoksi jakaneet nämä aktiviteettiajat ryhmiin. Jokainen sai aamupäivän aikana valita, mihin ryhmään tahtoi mennä. Meillä oli myös vaihtoja, joten kaikki halukkaat saivat tehdä kaikkea. Myös nuorten kanssa pienemmissä ryhmissä oli mahdollisuus puhua ja keskustella. Vapaa-ajalla myös oli mahdollisuus pelata isosten ja vetäjien kanssa tai muuten vain jutella. Nuoret olivatkin innokkaita tulemaan koko leirin ajan yhteiseen ohjelmaan ja toimintaan. Leirillä oli myös mahdollisuus olla omassa rauhassa.

5.2.3 Nuoren kehitystason huomioiminen leirillä

Jokainen ohjattu toiminta oli suunnattu 11-14- vuotiaille nuorille. Olimme huomioineet ryhmäjaossa myös sen, että jokaiselle löytyi kaveri ryhmään. Tässä iässä nuoret kaipaavat aktiviteettia ja toimintaa ja sitä leirillä oli paljon. Toiminta oli myös monipuolista ja olimme huomioineet leiriläisten omat kiinnostuksen kohteet. Toiminta oli osallistavaa. Leiriläiset pääsivät ideoimaan, suunnittelemaan sekä toteuttamaan erilaista toimintaa. Nuorille oli myös kristillistä kasvatusta joka päivä, jossa he saivat tutustua uskoon ja Jeesukseen ja mitä se heille merkitsee. Heillä oli tilaa kysellä, ihmetellä ja epäillä. Leiriltä oli mahdollisuus saada hyväksilukuja tulevaan rippikouluun ja käytännössä se tarkoittaa sitä, että nuori, joka käy junnuleirin, ei tarvitse niin montaa merkintää rippikoulupassiin. Tämä oli myös hyvä houkutin kutsua nuoria mukaan leirille sekä nuorempana mukaan nuorten toimintaan.

Toiminta oli myös huomioitu niin, että nuori sai kokea onnistumista ja sai palautetta erilaisissa toiminnoissa. Ryhmässä toimiminen antoi mahdollisuuksia ryhmäpalautteisiin myös. Palautteita sai ryhmänä, että yksilönä. Ryhmämuotoisessa toiminnassa oli helpompi kohdata nuoria yksilöllisemmin. Nuorille

tuli sosiaalista kanssakäymistä ja he joutuivat käyttämään vuorovaikutustaitojaan. Leirillä yhteinen tekeminen oli tärkeää. Luontaisimmat hetket kohtaamisiin syntyivät leirin toimintojen kautta. Jos joku oli hiljaisempi, rohkaisimme häntä mukaan tekemiseen, jotta hän kokee kuuluvansa joukkoon. Vaikka leiri oli iso, koin, että pystyimme järjestämään aikaa kaikkeen riittävästi. Meitä auttoi se, että osa nuorista oli jo ennestään tuttuja ja olin heitä tavannut.

Vuorovaikutus ja sosiaaliset suhteet olivat merkitsevässä osassa leirillä. Erilaiset toiminnot vaativat ryhmässä toimimisen taitoja ja niitähän me opettelimme. Toisille se kävi luontevasti ja osan kanssa sitä harjoiteltiin. Pyrittiin siihen, että aikuinen ja isonen olivat ohjaamassa ryhmiä aina. Näin pystyimme varmistamaan, että nuori voi turvallisesti harjoittaa näitä taitoja. Nuori sai kokeilla tai katsella. Jokaiselle annettiin tilaa. Myös sääntöjen noudattaminen oli yksi tärkeä osa leiriä. Nämä käytiin läpi heti leirille tullessa ja nuorille tehtiin selväksi, että kaikkien viihtyvyyden kannalta leiri onnistuu vain, jos sääntöjä noudatetaan. Muutama ylilyönti tuli ja näistä pidettiin heti keskusteluhetki asianomaisten kanssa. Nuorille turvalliset rajat tuovat turvaa. Pyrimme, että säännöt olivat selkeitä ja peruteltuja. Näin nuoret ymmärtävät, miksi jokin asia on niin kuin me sanomme. Koska leirillä ollaan tiiviisti, myös oman tilan antaminen on tärkeää. Varmistimme sen niin, että jokaisen leiriläisen huone rauhoitettiin vain huoneessa oleville ja kaikki muu kanssakäyminen tapahtui muissa tiloissa. Näin oli mahdollisuus olla myös rauhassa tai vaikka yksin hetken.

Nuorilla oli leirillä myös tilaa keskustella ja pohtia. Leirin kaikissa toiminnassa ja kristillisessä kasvatuksessa oli tilaa kysymyksille ja epäilyksille. Näin nuori sai myös tilaa omille ajatuksilleen ja pohdinnoilleen. Emme antaneet valmiita vastauksia. Jokaisena päivänä nuorilla oli tilaa tutustua kristinuskoon erilaisista näkökulmista. Oli rastirataa, pakopeliä, rukousta ja minään tutustumista. Pyrimme näin luomaan monipuolisen leirin ja antamaan nuorille tilaa kokeilemiseen ja ihmettelemiseen.

6 PALAUTE JA ITSEARVIOINTI LEIRISTÄ

Nuorille jaettiin leirin viimeisenä päivänä kyselylomakkeet leirin arviointia ja palautteen antamista varten (LIITE3). Aikaa kyselylomakkeen täyttämiseen oli runsaasti, jotta kukin sai rauhassa vastata. Kyselylomakkeessa oli vain kolme kysymystä ja jokainen leiriläinen, isonen sekä ohjaajat vastasivat näihin. Kyselyihin saatiin yhteensä 39 vastausta (N=39), joista leiriläisiä oli 30 (n=30), seisemän isosta (n=7) ja kaksi ohjaajaa (n=2).

Ensimmäiseksi pyydettiin arvioimaan, mikä leirissä oli parasta. Tähän kysymykseen olivat kaikki vastanneet, että parasta oli toiminta ja ihmiset leirillä. Tunnelma oli ollut välitön ja rento. Seitsemän nuorta (n=7) koki saaneensa uusia kavereita ja kymmenen (n=10) oli syventänyt kaverisuhdettaan. Kaikki tekeminen ja aktiviteetti oli koettu mielekkääksi.

Toiseksi pyydettiin arviointia siitä, mistä ei pitänyt leirillä. Siihen seitsemän (n=7) oli vastannut, että hiljaisuus liian aikaisin tai liian vähän uimista ja saunomista. Kolmas kysymys oli, mitä olisit toivonut leirille enemmän tai mitä olisi voinut jättää pois? Tähän 15 henkilöä (n=15) oli vastannut, että uimista ja saunomista sekä lisää vapaa-aikaa. Lopuksi kyselyssä oli monivalintakohta, jossa pyydettiin rastittamaan tulisitko uudelleen, kyllä vai ei. Iloksenne jokaisessa 39 lapussa oli kyllä (n=39). Tämä kertoi, että leiri oli suosittu ja siihen tahdotaan mukaan jatkossakin. Olemmekin jo syyslomalla järjestämässä seuraavan junnuleirin.

6.1 Nuoren seurakuntayhteyden vahvistuminen leirillä

Tämän leirin oli tarkoitus tuoda nuoria ja seurakuntaa lähemmäksi toisiaan. Tämä ikäryhmä on meillä Hämeenkyrön seurakunnassa vaikeammin tavoitettava, sillä he eivät ole vielä rippikoulussa ja muu seurakunnan toiminta ei niin ole kiinnostanut tätä ikäryhmää. Tämän leirin tarkoitus oli myös kysyä nuorilta, millaiseen toimintaan he osallistuisivat jatkossa. Leirillä oli mahdollisuus koota innokkaista nuorista pienryhmä, joka voisi tavata aktiivisemmin ja olla mukana toiminnassa. Tällaista ryhmää jo tulevana syksynä kootaan yhteen. Kysely tehtiin jo leirillä.

Leiri yhdistää sekä auttaa tutustumaan toisiin. Kun nuoret kokevat yhteyttä leirillä, se saa myös ennakokoluuloja karisemaan ja seurakunnan kuva muuttuu. Monesti vieläkin nuoret ajattelevat, että seurakunnassa vaan lauletaan virsiä ja istutaan hiljaa. Tämä leiri toimintoinen kertoi muusta. Nuoret saivat olla osa seurakuntaa ja tätä yhteisöä. Nuorten palaute oli positiivista ja moni jo kyseli uutta leiriä. Koen, että yhteinen tekeminen ja yhdessä oleminen, ovat merkittävänä osana seurakunnan ja nuoren yhteyden vahvistumisessa. Toiminnan ja tekemisen kautta myös kristinusko tulee lähemmäksi ja konkreettisemmäksi. Nostimme esiin nuorille tärkeitä asioita ja pyrimme kertomaan kristinuskosta niin, että se koskettaa nuoren elämää. Jokainen valmistettu kristillinen toiminta oli suunniteltu ja pohdittu, miten se parhaiten tavoittaisi tämän ikäiset nuoret.

6.2 Nuoren seurakuntayhteyden vahvistuminen jatkossa

Junnuleiritoiminnan on tarkoitus olla 11-14- vuotiaita nuoria kokoavaa toimintaa. Leirillä nuoret tulevat lähemmäksi ja näin heidät voi henkilökohtaisesti kutsua mukaan toimintaan. Pidän tärkeänä, että nuori jo tässä vaiheessa saadaan aktiiviseksi toimijaksi seurakuntaan. Tämä ikäryhmä usein on vähemmässä määrin mukana toiminnassa ja koemmekin tämän yhdeksi tärkeäksi tavoitteeksi jatkossakin. Tarkoitus on jo heti syksyllä perustaa pienryhmä innokkaista junnuleiriläisistä, joiden kanssa voitaisiin tavata säännöllisesti jonkun toiminnan muodossa. Voisimme tehdä esim. retkiä tai muuten rakentua yhteisönä, uskon asioiden äärellä. Hämeenkyrön seurakunnassa on myös jo ennen rippikoulua mahdollisuus osallistua isoskoulutukseen ja toimia pienemmille isosena tai apuna erilaisissa kerhoissa. Näin nuori pääsee aktiiviseksi toimijaksi ja kokee itsensä tärkeäksi. Nuori voi itse valita, millaiseen toimintaan tahtoo osallistua ja mikä toiminta tuntuu omalle. Työntekijän onkin tärkeää rohkaista nuorta mukaan toimintaan.

Isona ja merkittävänä roolina koen koulutyön, jota olen tehnyt noin vuoden verran aktiivisemmin. Kouluvierailut loivat jo pohjaa kohdata nuoria ja tuoda seurakuntaa heille tutuksi. Jatkossa leirejä olisi hyvä olla säännöllisesti.

Hämeenkyrön seurakunnassa nuorisotyössä on mietitty, miten nuoret saadaan pysymään ja olemaan toiminnassamme mukana. Nuoria on tärkeää ottaa mukaan suunniteluun ja kehittämään tätä työtä sekä olla läsnä siellä, missä nuoret ovat. Olemmekin pyrkineet menemään nuorten luokse ja toimintaa suunnittelemaan siten, että voimme olla muuallakin kuin omissa tiloissa. Nuoret ovat myös sosiaalisessa mediassa ja pyrimme olemaan siellä aina vaan aktiivisemmin, jotta seurakunnan nuorisotoiminta tavoitettaisiin paremmin.

Nuoria olisi tärkeä saada toimintaan aktiivisesti niin, että he kokevat itsensä tärkeäksi ja heillä on tehtäviä. Seurakunta voisi jatkossa panostaa enemmän osallistavaan toimintaan. Kun nuori saadaan mukaan hyvissä ajoin, hän voi tulla seurakuntaan myös aikuisena ja olla aktiivinen toimija. Heille tulisi antaa vastuuta ja heidän tulisi samalla voida kasvaa uskossa niin, että he kokevat sen ”kodikseen”. Usein opiskelemaan lähtevä nuori saattaa jossain vaiheessa jäädä pois hetkeksi, mutta jos heidän kokemuksensa omasta seurakunnasta on hyvä, he palaavat monesti sinne uudelleen.

Kaikessa toiminnassa tulisi enemmän huomioida seurakuntalaisten osallistaminen. Usein toimintaan työntekijän johdolla liikaa ja näin monen lahjat ja kyvyt eivät pääse esiin. Raamatussa puhutaan paljon rohkaisemisesta, ja ajattelenkin, että erityisesti nuorisotyössä tämä on yksi merkittävämpiä asioita, mitä me työntekijöinä voidaan nuorelle antaa (1.Tess 5:11). On todella tärkeää rohkaista heitä käyttämään lahjojaan ja tätä kautta elävöittää seurakuntaa ja saada nuoria mukaan toimintaan. Kun työ on seurakunnassa tavoitteellista ja siinä annetaan tilaa muillekin, usein se kantaa hedelmää jatkossa.

7 POHDINTA

Opinnäytetyöni oli tarkoitus auttaa nuorisotyötä tavoittamaan 11-14- vuotiaita nuoria, joihin meillä oli heikoin yhteys Hämeenkyrön seurakunnassa. Tämä ikäryhmä on juuri murrosiän kynnyksellä ja heidät on tärkeä saada mukaan toimintaan. He eivät ole enää kiinnostuneita lapsille suunnatusta toiminnasta, mutta eivät ole myöskään vielä rippikouluiässä. Tämän leirin ja junnutoiminnan kautta me saimme yhteyden tähän 11-14- vuotiaiden ryhmään ja näin konkreettisen mahdollisuuden kutsua mukaan toimintaan. Heille järjestetään leirejä sekä muita tapaamisia tämän onnistuneen leirikokeilun jälkeen. Aloitamme myös pikkuisoskoulutuksen tälle ikäryhmälle. Näin heidät saadaan aktiivisiksi toimijoiksi Hämeenkyrön seurakuntaan. Kun he pääsevät osallisiksi, he innostuvat muustakin toiminnasta ja näin side ei katkea pelkkään leiriin, vaan jatkuu muuna toimintana seurakunnassamme.

Leiri osoitti, että kiinnostusta kohderyhmässä on seurakunnalliseen osallistumiseen ja toiminnallisuuden sekä osallistamisen kautta nuoret innostuvat. Palautteista kävi ilmi, että nuoret kaipaavat leirille enemmän vielä vapaata oleilua ja tekemistä, johon kiinnitetään enemmän jatkossa huomiota. Kristillisen kasvatuksen vieminen eteenpäin toiminnallisuuden kautta oli myös onnistunutta ja nuoret innostuivat niihin syventymään esillä olleisiin kristillisen kasvatuksen teemoihin, mikä olikin yksi keskeinen tavoite tässä hankkeessa.

Tämä toiminta haastaa meitä jatkossa miettimään tarkemmin ja enemmän kiinnittämään huomiota toiminnalliseen osallistamiseen myös kristillisessä kasvatuksessa. Kristillisiä peruskäsitteitä on hyvä viestiä nuorille aktiivisen toiminnan kautta. Näin opetus on kiinnostavampaa myös nuorille itselleen ja opetuksen viesti tavoittaa näin nuoren paremmin. Näytteleminen, maalaaminen sekä konkreettiset kuvat ja asiat kiinnostavat nuoria ja he keskittyvät näin myös paremmin. Jatkossa myös tämän ikäryhmän aktiivisena pitäminen on haaste ja heille tulisi suunnata enemmän toimintaa. Heidän pyytämisenä mukaan ja osallistumaan pikkuisoskoulutukseen onkin yksi hyvä tavoite tulevaan. Kristillisen kasvatuksen uudistaminen on haaste meille työntekijöille. Jos jokin menetelmä ei toimi, on tärkeää muuttaa toimintatapoja ja miettiä, miten nuoret saisi innostuneeksi juuri tästä opetuksesta.

Myös erilaiset nuorilta tulleet palautteet ovat tärkeitä. Jatkossa joka leiriltä olisi hyvä tehdä vastaava kysely, jotta toiminta pysyisi nuoria kiinnostavana ja he saisivat näin myös itse vaikuttaa toiminnan sisältöön. Tämä leiri osoitti, että kiinnostusta on nuorilla osallistua mukaan toimintaan, kun saadaan

toiminta pidettyä aktiivisena ja mielenkiintoisena. Leirien ohella on hyvä olla ympäri vuodentarjolla pienryhmä- tai muuta toimintaa tälle ikäryhmälle.

LÄHTEET

- Cederlöf, P. 2017. Eetos, ihminen ja etiikka - näkökulmia nuorisotyöstä ja nuorisotyölle Teoksessa: T. Hoikkala. & J. Kuivakangas (toim.) 2017. Kenen nuorisotyö? Yhteisöpedagogin kentät ja mahdollisuudet. Humanistinen ammattikorkeakoulu, Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja, 42, Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 196, 52-74. Saatavissa: <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2017/12/hoikkala-kuivakangas-kenen-nuorisotyö.pdf>. Viitattu 6.9.2022.
- Hakkarainen, K. & Vappula, K. 2015. Mikä ikä? 10-14 -vuotiaat seurakuntalaisina. Tallinna: Lasten keskus Oy.
- Hiipakka, H. 2011. Nuoruuden aalloilla, opas nuorille ja heidän vanhemmilleen. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/34059/Liite2_Opas.pdf?sequence=1. Viitattu 10.8.2022.
- Huhtinen-Hilden, L. 2019. Elämän ja arjen musiikkia-musiikillisen ilmaisun monia mahdollisuuksia. Teoksessa: Karjalainen A-L (toim.) Luovan toiminnan työtavat. Käsikirja sosiaali- ja terveystalalle. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Huhtinen-Hilden, L. & Karjalainen, A-L. 2019. Luova toiminta siltana itseen, toisiin ja osallisuuteen. Teoksessa: Karjalainen, A-L. (toim.) Luovan toiminnan työtavat. Käsikirja sosiaali- ja terveystalalle. Jyväskylä: PS-kustannus, 11-142.
- Hämeenkyrön seurakunta 2022. Nuorille. Saatavissa: <https://www.hameenkyronseurakunta.fi/tule-mukaan/nuorille>.
- Hämeenkyrön seurakunta 2021 a. Nuorisotyön tiimin pöytäkirja 2.5.2021.
- Hämeenkyrön seurakunta. 2021 b. Toimintasuunnitelma vuodelle 2021.
- Iivanainen, S. 2019. Väriä elämään-kuvallinen ilmaisu hyvinvointia edistämässä. Teoksessa: A-L. Karjalainen (toim.) Luovan toiminnan työtavat. Käsikirja sosiaali- ja terveystalalle. Jyväskylä: PS-kustannus, 11-142
- Kirkon kasvatusta ja nuorisotyö/ Kirkkohallitus 2008. Lapsi on osallinen. Kirkon varhaiskasvatuksen kehittämisen asiakirja. Saatavissa: https://evl.fi/documents/1327140/52567046/Varhaiskasvkehittamisen_asiakirja.pdf/dacf17ee-cf99-fa79-ab11-65a480bc4387?t=1620279652822. Viitattu 16.8.2022.
- Kivimäki, M. 2007. Jeesuksen elämä ja opetukset rastiradalla. Raamatunopetusmateriaalia ala-asteen viidennen luokan uskontotunnille. Opinnäytetyö, diakoninen sosiaali-, terveys- ja kasvatustieteiden koulutusohjelma. Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Kumpulainen, K., Mikkola, A., Rajala, A., Hilpiö, J. & Lipponen, L. 2014. Positiivisen pedagogiikan jäljillä. Teoksessa: L. Uusitalo-Malmivaara, (toim.) Positiivisen psykologian voima. Jyväskylä: PS-kustannus, 228-230.
- Leskisenoja, E. 2017. Positiivisen pedagogiikan työkalupakki. Jyväskylä: PS-kustannus.

Leskisenoja, E. 2019. Positiivinen pedagogiikka varhaiskasvatuksessa, toteuta käytännössä. Keuruu: PS-kustannus.

Leskisenoja, E. & Sandberg, E. 2019. Positiivinen pedagogiikka ja nuorten hyvinvointi. Keuruu: PS-kustannus.

Mannerheimin lastensuojeluliitto. 2022. Elämää nuoren kanssa. Saatavissa: <https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/elamaa-nuoren-kanssa/kehitys-12-15-vuotiaana/>. Viitattu 4.8.2022.

Mannerheimin lastensuojeluliitto. Saatavissa: <https://www.mll.fi/vanhemmille/lapsen-kasvu-ja-kehitys/12-15-v/12-15-vuotiaan-ajattelun-ja-moraalin-kehitys>. Viitattu 5.8.2022.

Mielen Ihmeet. 2017. Saatavissa: <https://mielenihmeet.fi/8-kehityksen-vaihetta-erik-eriksonin-mukaan/>. Viitattu 18.8.2022.

Nyyti 2022. Ole oman elämäsi tähti! Opiskelijan opas elämäntaidoista. Saatavissa: <https://www.nyyti.fi/opiskelijoille/opi-elamantaitoa/vuorovaikutustaidot/>. Viitattu 18.8.2022.

Opetus ja kulttuuriministeriö 2011. Yhteisöllisen pedagogiikan ABC. Koulun yhteisöllisyyden ja osallisuuden kehittäminen nuorisotyön keinoin. Saatavissa: <https://www.tyoelamanverkko-opisto.fi/materials/yhteisollisen-pedagogiikan-abc.pdf>. Viitattu 29.8.2022.

Positiivinenkasvatus 2021. Positiivinen kasvatus pähkinänkuoressa. Saatavissa: <https://positiivinenkasvatus.fi/positiivinen-kasvatus-pahkinan-kuoressa/>. Viitattu 18.8.2022.

Pöyry, S-M. 2021. Positiivisen Psykologian luontevahvuuden oppilaitosympäristössä. Teoksessa/ H. Kantonen, A-L. Hännikäinen-Uutela & T. Kiilakoski. (toim.) 2021. Nuorisotyötä kouluissa ja oppilaitoksissa. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Mikkeli, 47-52. Saatavissa: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/505526/URNISBN9789523443723.pdf?sequence=2&isAllowed=y>. Viitattu 29.8.2022

Raamattu

Suomen evankelisluterilainen kirkko. 2022 a. Varhaiskasvatustyö. Saatavissa: <https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/kasvatus/varhaiskasvatus>. Viitattu 5.5.2022.

Suomen evankelisluterilainen kirkko. 2022 b. Polku toimintamalli. Saatavissa: <https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/polku-toimintamalli>. Viitattu 5.7.2022.

Suomen mielenterveys ry Mieli. Vuorovaikutustaitoja voi oppia. Saatavissa: <https://mieli.fi/vahvista-mielenterveyttasi/ihmissuhteet-ja-vuorovaikutus/vuorovaikutustaitoja-voi-oppia/>. Viitattu 10.8.2022.

Öystilä, S. 2019. Draaman mahdollisuudet ohjaustyössä. Teoksessa: A-L. Karjalainen (toim.) Luovan toiminnan työtavat. Käsikirja sosiaali- ja terveysalalle. Jyväskylä: PS-kustannus, 141-144.

Hei junnuleiriläinen ja huoltajat!

Jes, juuri sinä pääset junnuleirille ensimmäistä kertaa! Leiri on uusi meillä ja sinä olet tullut sinne valituksi! Tässä kirjeessä on paljon tärkeää tietoa junnuleiristä. Lukekaa kirje huolella ja muistakaa palauttaa myös sähköpostin liitteenä tullut kuvauslupa tulostettuna ja allekirjoitettuna leirille tullessa. Jos ei ole mahdollista tulostaa, voit sen täyttää leirille tullessa ja allekirjoittaa.

Leiri alkaa sunnuntaina 5.6.2022. klo 13.00 Leiripaikka on Särkijärven leirikeskus (Leirikeskusentie 80, 39200 Kyröskoski). Leirille tullaan omin kyydein. Emännille toivomme, että ilmoittatte suoraan kaikki ruoka-aineallergiat ja muut erityisruokavaliot. Sinikka Majamäki p. 044 724 8390 tai Tarja Äijälä p. 044 724 8391.

Leiri loppuu keskiviikkona 8.6. klo: 14.30. Jokainen hoitaa kyydin itse pois leiriltä.

Leirimaksu on 40 euroa. Lasku lähetetään kotiin leirin jälkeen.

Leiripäiviin kuuluu pienryhmissä touhuilua, pelailua, iltahartauksia, raamatunopetuksia, musiikkia, uimista, saunomista ja kivaa yhdessäoloa. Päivittäin on myös vapaa-aikaa. Särkijärven leireillä ei tule nälkä, erityisen hyvää ruokaa on nimittäin tarjolla neljä kertaa päivässä!

Tärkeää!!

Meitä on leirillä monta ja siksi on hyvin tärkeää, että yhteisiä sääntöjä noudatetaan. Vain siten kaikilla voi olla turvallinen ja hyvä olla ja jokainen viihtyy hyvin. Kotiin olemme tarvittaessa yhteydessä, jos leirillä ilmenee sääntöjen rikkomista.

Jos nuorella on lääkitys, jonka kanssa hän tarvitsee ohjaajan apua, tulostakaa sähköpostin liitteenä oleva lääkehoitolupa ja toimittakaa se täytettynä leirin ohjaajalle. Samoin ilmoittakaa ohjaajalle, jos nuoren lääkkeet halutaan ohjaajien säilytettäväksi. Lääkehoitolupa kannattaa tulostaa ja täyttää myös, jos nuorella on jokin **vamma, sairaus tai muu haaste**, joka saattaa aiheuttaa vaaratilanteita leirillä nuorelle itselleen tai muille leirillä olijoille. Lääkehoitolupaa ei siis tarvitse palauttaa, ellei tilanne niin vaadi!

Onnettomuuksien sattuessa ensisijaisesti huoltajat kuljettavat nuoren terveyskeskukseen tai sairaalaan. Hätätapauksissa kutsumme ambulanssin. Tilanteesta riippuen myös leirin ohjaaja saattaa lähteä viemään nuorta terveyskeskukseen tai sairaalaan.

Mitä pakata mukaan:

-kuvauslupa huoltajan allekirjoituksella (sähköpostin liitteenä), palauta tämä leirille tullessa Annelle. **Voit vielä laittaa muita terveisiä tai tarkennuksia nuoresta viestillä tai sähköpostilla Annelle.**

-Kela-kortti

- vaihtovaatteita
- säänmukaisia vaatteita
- pyyhe (ja halutessasi uimapuku)
- hygieniatarvikkeet (hammasharja ja -tahna, pesuaineet, deodorantti ym)
Huom! Älä ota suihkutettavia hiuslakkoja/deodorantteja leirille!
- henkilökohtaiset lääkkeet, myös särky- ja allergialääkkeet (ja tarvittaessa lääkehoitolupa leirin vetäjille, kts. sähköpostin liitteet)
- makuupussi + **lakana** + **tyynyliina** TAI lakana + pussilakana + tyynyliina
- yöpuku
- aurinkorasva
- omia kalastusvälineitä tai frisbee kiekkoja voi myös ottaa halutessaan mukaan.

Halutessasi voit ottaa mukaan kohtuullisen määrän karkkia tai muuta herkkua. Energiajuomia ei kuitenkaan leirille saa tuoda.

Mieti tarkasti, mitä ja miten paljon otat tavaroita/vaatteita/herkkua mukaasi 4 päivän leirille.

Kännykät ”nukkuvat” Hämeenkyrön seurakunnan junnuleirillä yönsä lukkojen takana. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kännykät kerätään illalla vetäjille säilytykseen yön yli. Kännykät saa takaisin aina seuraavana päivänä lounaan jälkeen. Aika voi vaihdella riippuen leirin vetäjien käytännöistä. Puhelimet ovat omalla vastuulla ja jos niistä koituu häiriötä tai muuta hankaluutta, isosilla ja leirin vetäjillä on oikeus ne ottaa talteen sopivaksi katsotuksi ajaksi.

Mitä ei saa pakata mukaan:

Leirille **ei saa** tuoda päihdyttäviä aineita tai energiajuomia.

Alkoholijuomien ja huumausaineiden hallussapito ja nauttiminen leireillä on ehdottomasti kiellettyä. Tällaisen nuoren leiri keskeytetään välittömästi. Mikäli ohjaaja epäilee leiriläisellä olevan hallussa jotakin luvatonta tai vaarallista, hän voi tarvittaessa tarkastaa leiriläisen ja koko huonekunnan tarvikkeet ja matkatavarat.

Tupakointi on lain mukaan kielletty alle 18-vuotiailta. Jos joku havaitaan polttamasta, siitä tiedotetaan välittömästi kotiin. Jatkoitoimenpiteistä sovitaan yhdessä huoltajien kanssa. Samat ohjeet pätevät myös nuuskaan ja sähkötupakkaan.

Jos sinulla on kysyttävää, ota rohkeasti yhteyttä ensisijaisesti Anneen .

Taivaan Isän hyvää huolenpitoa sinulle ja perheellesi toivovat:

Anne- (Maria)Ahola
P.044 724837
anne-maria.ahola@evl.fi

Mikkeli Kivimäki
p. 044 724 8365 mikkeli.ki-
vimaki@evl.fi

Tuomas Ukkonen
p. 044 724836
tuomas.ukkonen@evl.fi

Leiriohjelma

LIITE 2

		SUNNUNTAI	MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVIIKKO
KLO			Jeesuksen Elämä	Kuka minä olen ja rukous	Elämää Raamatun valossa
8.00			herätys	herätys	herätys
8-9			Aamupala, lipunnosto ja päivän	Aamupala, lipunnosto ja	Aamupala, lipunnosto ja
9.00			Kristillinen kasvatus/Mikkeli	Kristillinen kasvatus/ Anne	Kristillinen kasvatus/Tuomas
9.15		10.00 Vetäjät ja isokset	Kristillinen kasvatus/Mikkeli	Kristillinen kasvatus/ Anne	Kristillinen kasvatus/Tuomas
11.00		Suunnittelua	Kristillinen kasvatus/Mikkeli	Kristillinen kasvatus/ Anne	Kristillinen kasvatus/Tuomas
12.00		Suunnittelua	Lounas, kahvit	Lounas, kahvit	Lounas, kahvit ja siivous
13.00		Leiriläiset saapuu	Leirivapaa	Leirivapaa	Palaute leiristä ja palkintojen jako
14.30		14.00 kahvit	Leiriolympialaiset (isokset) ja Aktiviteetti	Leiriolympialaiset (isokset) ja Aktiviteetti	Kotiin lähtö
15.00		Ryhmäytytys	Aktiviteetti	Aktiviteetti	
16.00		Aktiviteetti	Aktiviteetti	Aktiviteetti	
17.00		Päivällinen	Päivällinen	Päivällinen	
17.30		Isosryhmä	Isosryhmä	Isosryhmä	
18.00		Saunat	Saunat	Saunat	
19.50		Iltaohjelma ja iltapala ja lipunlasku	Iltaohjelma ja iltapalaja lipunlasku	Iltaohjelma ja iltapala ja lipunlasku	
21.00		Iltaohjelma isokset	Iltaohjelma isokset	Iltaohjelma isokset	
22.00		Hiljaisuus	Hiljaisuus	Hiljaisuus	

PALAUTE JUNNULEIRISTÄ KESÄ 2022

Mikä leirillä oli parasta?

Mistä et pitänyt leirillä?

Mitä olisit kaivannut leirille?

Haluaisitko uudelleen osallistua junnuleirille?

KYLLÄ

EN

LÄMMIN KIITOS PALAUTTEESTASI JA ILOISTA KESÄLOMAA!

